

In de zomer van 1950 kreeg de B.V.D. een vermoeden, dat een Tsjech, die Nederland bezocht en als reden van zijn bezoek opgaf controle van de boekhouding van de Tsjechische legatie, in werkelijkheid iemand was van de Tsjechische Geheime Dienst, die onder valse naam naar Nederland reisde en tot taak had daar een spionage-netwerk op te bouwen.

De naam, waaronder deze Tsjech reisde, was Dr. Oldrich NEUMANN, doch later bleek, dat hij ook bekend stond onder de namen TLAMICHA, Ing. K. JAKUBEC en JIRKOVSKY. Soms duidde men hem aan als Rosa.

Het was een slanke + 30-jarige jongeman, zijn lengte bedroeg + 1.75 m., hij droeg een bril en had een groot lidteken van de rechter mondhoek naar het midden van de wang. Hij maakt deel uit van een van de geheime diensten der Tsjechische regering en wel die van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. NEUMANN had een pakje met Nederlandse bankbiljetten ten bedrage van f.5000.- en een flesje geheime inkt bij zich.

Toen NEUMANN begin 1951 opnieuw naar Nederland kwam, werd hij gevolgd ten einde zijn bewegingen in Nederland te controleren. Daarbij bleek, dat het inderdaad zeer onwaarschijnlijk was, dat hij een normaal controleur van de boekhouding der legatie was, daar hij het bewijs leverde een uitstekende spionage training te hebben gehad en bij zijn subversieve activiteiten in Den Haag duidelijk toonde, dat hij rekening hield met de mogelijkheid geschaadwd te worden. Wanneer hij zijn hotel in de Molonstraat in Den Haag verliet, keek hij eerst voorzichtig om zich heen om daarna een bepaalde richting in te slaan. Onderweg maakte hij zo nu en dan zijn veters vast en keek daarbij achter zich om te zien of hij ook gevolgd werd. Eens koorde hij resoluut op zijn schreden terug en liep in de tegenovergestelde richting om op die manier zijn eventuele volgers in verwarring te brengen.

Desondanks kon worden geconstateerd, dat hij in een dancing een bespreking had met een Nederlander, wiens identiteit later kon worden vastgesteld. Deze Nederlander, die zich KONIG noemde, had enige jaren na de oorlog in Praag verblijf gehouden en het is later komen vast te staan, dat hij reeds in die tijd voor de Tsjechische Geheime Dienst heeft gewerkt. De vrouw van KONIG werkte op de Nederlandse legatie.

Enige maanden later kreeg de B.V.D. zekerheid, dat bedoelde Nederlander inderdaad op clandestiene wijze berichten doorgaf, die kennelijk bestemd waren voor de Tsjechische Geheime Dienst.

Deze berichtgeving geschiedde volgens het systeem van de "dode brievenbus". Er kon n.l.

worden geconstateerd, dat de Nederlander op een avond een ogenschijnlijk leeg sigarettendoosje deponeerde in een tramhuisje op een der drukste punten van Den Haag.

De B.V.D. wist de inhoud van het doosje, n.l. een op zeer dun papier in het Duits geschreven bericht, te fotocopieëren, terwijl bovendien geconstateerd werd, dat het doosje in handen kwam van een Tsjech, die als handlanger van NEUMANN optrad.

Op regelmatig terugkerende tijden werd telkens op geheel verschillende plaatsen in Den Haag op soortgelijke wijze een bericht gedeponereerd, soms wederom in een sigarettendoosje, dan weer in het toilet van een lunchroom, ook wel eens achter een brievenbus. De papiertjes met de berichten werden dan met kauwgom bevestigd.

Uit de inhoud van deze berichten, die allen in handen van de B.V.D. zijn gevallen, blijkt duidelijk de bedoeling om aan de Tsjechische Geheime Dienst te doen toekomen inlichtingen van vertrouwelijke en geheime aard. Het zijn deels "Stimmungsberichten" en voor een deel inlichtingen betreffende de Nederlandse houding t.o.v. brandende buitenlandse problemen, die KONIG van een insider moet hebben ontvangen. Ook deze insider kon worden geïdentificeerd. Voorts bracht KONIG rapport uit over de activiteit hier te lande van Tsjechische emigranten, die om politieke redenen na 1948 naar Nederland waren gevlucht.

De instructies, welke de Tsjechische Geheime Dienst aan KONIG deed toekomen, werden op gecamoufleerde wijze verzonden. NEUMANN liet zich uit Nederland een aantal onbeschreven prentbriefkaarten toezenden. De rechter bovenhoek van deze briefkaarten werd gesplitst en tussen deze beide delen werd een microfilm, waarop instructies stonden, ingebracht (op de plaats waar gewoonlijk de postzegel wordt geplakt) en daarna werden de twee helften weer op elkaar geplakt. Deze briefkaarten werden per brief naar Nederland gezonden, hier van een postzegel voorzien, die precies op de haast onmerkbaar verhevenheid werd geplakt en daarna werd de briefkaart door de handlanger van NEUMANN hier te lande aan het adres van KONIG verzonden. De B.V.D. heeft van al deze instructies kunnen kennis nemen. De fotocopies zijn in haar bezit.

Aangezien de zojuist omschreven handelingen door KONIG werden bedreven vóór de in werking treding van de wijzigingen in het Wetboek van Strafrecht op het gebied van de spionage, was het onmogelijk een strafvervolgning tegen hem in te stellen en na de wijziging van het Wetboek van Strafrecht was het contact tussen deze Nederlander en de Tsjechische Geheime Dienst om geheel andere redenen beëindigd.

De Justitie heeft echter nog een appeltje

met KONIG te schillen naar aanleiding van zijn spionage-activiteiten in Praag.

NEUMANN zond o.a. instructies naar Nederland om hem volledig op de hoogte te houden van de zwakke punten in het privé-leven van Nederlanders, die om de een of andere reden naar Tsjecho Slowakije kwamen (financiële positie, drank, vrouwen enz.) ten einde daarvan gebruik te kunnen maken en hen eventueel in een val te lokken. Hij zou deze personen dan door middel van chantage dwingen om voor zijn spionage organisatie te werken. NEUMANN verzocht voorts informatie over verschillende met name genoemde Nederlanders ten einde na te gaan of dit ook wellicht toekomstige spionnen zouden kunnen zijn.

Behalve belangstelling voor Nederlandse geheimen, bleek NEUMANN's arbeidsterrein ook op internationaal niveau te liggen. Zo probeerde hij om via Nederlandse kanalen inlichtingen te verkrijgen over de besprekingen, die door de Nederlandse delegatie in Lake Success werden gehouden. Daartoe verzond hij uitgebreide vragenlijsten naar Den Haag.

Een foto met het signalement van NEUMANN zal ook naar het buitenland gezonden worden, ten einde ook onze bondgenoten te waarschuwen tegen deze belangrijke persoon in dat deel van de Tsjechische spionagedienst, dat onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken ressorteert.

Na een beeld gegeven te hebben van de spionnage activiteiten in Nederland van het Praagse Ministerie van Binnenlandse Zaken, mogen hieronder enkele mededelingen volgen over de geheime werkzaamheden van de in Brussel geaccrediteerde Tsjechische Militaire Attaché's HORSKY en HOPPE. Deze verzamelden n.l. ook inlichtingen in Nederland en kwamen daartoe herhaaldelijk "voor hun genoegen", dus als privé personen, naar ons land.

In Juli 1949 kwamen Jiri HORSKY, (geb. te Bratislava 26-11-09), alias BERGER, alias Majoor WINTERSTEIN, met zijn vrouw en zijn chauffeur SVOBODA naar Nederland. Tijdens hun verblijf bleek de chauffeur een zeer werkzaam aandeel te hebben in de werkzaamheden. Er werd een rondreis gemaakt door Nederland, waarbij foto's werden gemaakt van militaire vliegvelden Valkenburg, Eelde, Twente en Soesterberg. Voorts werd de luchtvaarttentoonstelling op Ypenburg bezocht, waar zeer veel vliegtuigen werden gefotografeerd. Foto's werden eveneens gemaakt van de sluizen in IJmuiden en van de havenwerken in Hoek van Holland.

Speciale belangstelling werd aan de dag gelegd voor de Fokkerfabrieken. HORSKY zag kans een tussenpersoon te recrutereren, die hem over deze fabrieken volledig moest inlichten, zulks in verband met de fabricage van Gloster Meteors. De B.V.D. was van deze relaties geheel op de hoogte.

Daar HORSKY zich ook in België aan spionnage schuldig maakte, verzocht de Belgische regering aan Tsjecho Slowakije om HORSKY terug te roepen. Hij werd in October 1949 vervangen door Miroslaw HOPPE, geboren 22 April 1915 te Roudnice.

In begin 1950 kwam HOPPE in contact met een informant in Nederland, met wie hij in de jaren 1950 en 1951 voortdurend in relatie is gebleven.

Een groot aantal vragen werd hem door HOPPE gesteld, ten einde deze door een aantal te recrutereren spionnen te doen beantwoorden. De voornaamste vragen worden hieronder vermeld:

1. een nauwkeurige opgave van alle bijzonderheden over Nederlandse militaire vliegvelden (gebouwen, materiaal en radaropstelling).
2. Opgave van de belangrijkste bruggen en viaducten in de grote verkeerswegen. Tevens werd verzocht om foto's te verstrekken van deze objecten. Er moesten mensen op de foto's staan om de afmetingen van de objecten te doen uitkomen.
3. opgave van de Marechaussee kazernes en het aantal divisies, waaruit dit wapen bestaat.
4. opgave van de namen van de bevelhebbers en van

- de sterkte van de legeronderdelen, welke door hen worden gecommandeerd.
5. Bijzonderheden over de strategische ligging van Rotterdam, Amsterdam en Den Helder, van welke laatste plaats hij een uitstekende kaart bezat.
 6. nauwkeurige gegevens over de fabriek bij de Hembrug.
 7. gegevens over het aantal Nederlandse troepen, dat naar Duitsland zou gaan.
 8. Antwoord op de vraag, op welke vliegvelden de Engelse Meteor straaljagers en op welke vliegvelden de Amerikaanse straaljagers worden gebruikt.
 9. Wat is het bedrag van de geheime fondsen op het militaire budget van 1951.
 10. gegevens over vliegtuigbouw bij de Schelde.
 11. waar bevindt zich het voertuigenpark van de uit Amerika gezonden tanks.
 12. een compleet stel Nederlandse stafkaarten.
 13. gegevens over de D.A.F. fabrieken in Eindhoven.
 14. de verhouding tussen de Nederlandse en Amerikaanse soldaten.
 15. opgave van de zich in Nederland bevindende oorlogsindustrieën. De ligging daarvan dient op een kaart aangegeven te worden, met aanduiding van grote wegen en spoorlijnen in de omgeving.
 16. opgave van het aantal arbeiders in sub. 15 bedoelde bedrijven, onder mededeling tevens van details omtrent grondstoffen-voorziening en energielevering. Hoe groot is de productie van deze bedrijven.
 17. opgave van de vitale punten van deze bedrijven: ketelhuizen en plaats, waar de electr. kabels de fabrieken binnengaan.
 18. mededelingen over de bouw van een nieuwe Philips-fabriek en van een nieuwe olieraffinadorij.
 19. inlichtingen omtrent nieuwe elektrische centrales, met specificatie van de plaatsen, waar de kabels de centrales verlaten.

20. plaatsen, waar in Nederland atoomonderzoek plaats vindt.
21. tijdschriften en brochures, waarin gegevens voorkomen omtrent vooraanstaande militairen, hun karakter en instelling.

Aan HOPPE zijn op sommige van deze vragen van tijd tot tijd inlichtingen verstrekt, die afkomstig waren uit z.g. open bronnen, d.w.z. kranten, tijdschriften enz. HOPPE betaalde zijn informant zo nu en dan een som geld, die geregeld aan de B.V.D werd doorgegeven.

HOPPE heeft zich tegenover onze informant er over uitgelaten, dat hij zeer nauwe relaties onderhoudt met de 2e secretaris van de Russische Ambassade te Brussel.

HOPPE was een ~~zeel~~kundiger man dan zijn voorganger HORSKY. Wanneer HOPPE hier in een hotel overnachtte, onderzocht hij eerst de muren van zijn kamer om te weten te komen, of er ook ergens microfoons verborgen waren. Intussen praatte hij met zijn metgezel over koetjes en kalfjes. Hij gaf met potloodstreepjes precies de plaats aan, waar zijn koffer stond, ten einde na thuiskomst te kunnen controleren of iemand wellicht belangstelling voor de inhoud gehad zou hebben en daarbij de koffer zou hebben verschoven. Ook tussen de kastdeuren klemde hij een papiertje, waarvan hij de preciese plaats met potlood aangaf.

Tijdens zijn reizen in Nederland legde hij bijzondere belangstelling aan de dag voor IJmuiden en verschillende kazernes.

In the summer of 1950 suspicions arose in the BVD that a Czech, who was visiting Holland under the pretext of auditing the books of the Czech Legation, was actually a member of the Czech Secret Service visiting Holland under a feigned name for the purpose of building up a network of espionage.

The alias of this Czech was Dr. Oldrich NEUMANN; later he appeared also to be known by the names of FLAMICHA; Ing. K. JAKUBEC, and JIRKOVSKY. Sometimes he was called Nosa.

NEUMANN was a young man of about 30, with a slender figure; about 1.75 m. tall, wearing glasses, and having a large scar from the right-hand corner of his mouth up to the middle of his cheek.

He was a member of one of the Secret Services of the Czech Government, viz. of the Home Office.

NEUMANN had a sheaf of Dutch banknotes up to an amount of f. 5,000.- and a bottle of secret ink with him.

When in the beginning of 1951 NEUMANN once again visited Holland, he was followed to watch his movements in this country. His contention that he was an auditor of the Legation soon appeared to be highly improbable; he proved to be excellently trained in espionage, and in his subversive activities in The Hague obviously reckoned with the possibility of being watched.

When leaving his hotel in Molenstraat, The Hague, he would carefully look round before turning into a certain direction. On the way he would now and again stop to tie up his bootlaces, looking round at the same time for any possible watchers. Once he resolutely retraced his steps, and went into the opposite direction thus to mislead any followers.

Nevertheless it was observed, that in a dancing he met a Dutchman, who was later identified as one KONIG. A few years after the war this KONIG had been in Prague, when it was found later, he had already worked for the Czech Secret Service. KONIG's wife was employed by the Netherlands Legation.

A few months later the BVD knew for certain that the said Dutchman surreptitiously passed information obviously intended for the Czech Secret Service.

This information was passed according to the system of the "dead letterbox". One evening it was found, that the Dutchman put an ostensibly empty cigarette-box in a tram-shelter at one of the busiest spots of The Hague. The BVD managed to photocopy the contents of the box, viz. a message written in German on very thin paper. The box, it was observed, was taken away by a Czech acting as NEUMANN's accomplice.

At regular times, every time at quite different places in The Hague, information was passed by the same procedure, sometimes in another cigarette-box, sometimes in the lavatory of a tearoom, or behind a pillar-box, when the papers carrying the message were fastened with chewing-gum.

The messages, which all fell into the hands of the BVD, clearly carried information of a confidential and secret nature intended for the Czech Secret Service. They were reports partly on popular feeling, partly on the Dutch attitude towards burning foreign questions, which KÖNIG must have received from an insider. This insider could also be identified. KÖNIG further reported on the activity in Holland of Czech emigres, who for political reasons had fled to Holland after 1943.

The instructions of the Czech Secret Service were sent to KÖNIG in a camouflaged way. NEUMANN had a number of blank picture postcards sent to him from Holland. The right-hand top-corners of these cards were split; a microfilm with instructions was inserted in the opening (on the spot where the stamp is usually affixed), whereafter the two parts were stuck together again. The cards were then sent in a letter to Holland, where NEUMANN's accomplice stamped them, exactly over the almost imperceptible elevation, and forwarded them to KÖNIG. The BVD has been able to note all these instructions; photocopies of them are available.

As the above actions were perpetrated by KÖNIG before the modifications of the Espionage Act of the Criminal Code came into force, no action could be taken against him; after the Criminal Code was modified contact between KÖNIG and the Czech Secret Service had come to an end for quite different reasons.

However, the Court has yet a nut to crack with KÖNIG on account of his espionage activities in Prague.

NEUMANN's instructions sent to Holland namely included, that he should be kept fully informed of the weaknesses in the private lives of Dutch people who for one reason or other were going to Czechoslovakia (financial position, drink, women, etc.) that he might avail himself of them to lure the persons in question in a trap if possible, and force them by blackmail to work in his espionage system.

He also wanted information about many Dutch people mentioned by name in order to find out whether they might be future spies.

In addition to Dutch secrets NEUMANN also appeared to be interested in international matters. Through Dutch channels he tried to obtain information about the negotiations of the Dutch delegation at Lake Success, to which end he sent questionnaires to the Hague.

A photo and description of NEUMANN will also be sent to sister-services to warn our allies against this notorious figure of the espionage service of the Czech Home Office.

In connection with the espionage activities in Holland of the Prague Home Office it is well herewith to state some information about the secret activities of the Czech Military Attaches HORSKY and HOPPE accredited to Brussels. These two functionaries also gathered information in Holland, to which end they frequently visited Holland allegedly "for private pleasure".

In July 1949 Jiri HORSKY (26-11-1909 Bratislava), alias BERGER, alias Major WINTERSTEIN, came to Holland with his wife, and his chauffeur SVOBODA. During their stay in this country SVOBODA appeared to take an active part in the activities. They toured the country making photos of the military airfields of Valkenburg, Belde, Twenthe, and Soesterberg. They visited the Aeronautical Exhibition at Ypenburg, where a great many planes were photographed. Other objects taken were the locks of IJmuiden, and the docks of Hook of Holland. They also appeared to be greatly interested in the FOKKER Works. HORSKY managed to recruit an agent to give him full details of the works, in connection with the production of Gloster Meteorz. The ZVD was fully acquainted with his relation.

As HORSKY also did espionage work in Belgium, the Belgian Government requested the Czechoslovak authorities to call HORSKY back. In October 1949 HORSKY was replaced by Miroslaw HOPPE (22-4-1915 Roudnice).

In the early part of 1950 HOPPE came into contact with an informant in Holland, which relations he maintained all through 1950 and 1951.

Of the long list of questions put before this informant for answering the principal are given below :

1. An accurate detailed statement of Dutch military airfields.^{x)}
2. A statement of the principal bridges and viaducts in the main thoroughfares, together with photos of these objects. In order to set off the size of the objects, human figures should occur in the photos.
3. A statement of the Military Police Barracks, and the number of divisions constituting this arm of service.
4. A list of the names of the commanders, with the strength of the army-unit under their command.
5. Particulars about the strategic position of Rotterdam, Amsterdam and Den Helder. Of the latter place he possessed an excellent map.
6. Detailed information about the "HEMBURG" Works.
7. Data about the number of Dutch troops going to Germany.

x) (buildings, material, and radar position)

8. A statement of the airfields at which the English jet-fighters are stationed, and those where the American jet-fighters are posted.
9. The amount set aside in the military budget for 1951 for secret funds.
10. Data about the aircraft production of the Company "De Schelde".
11. The position of the wagon-park of the tanks sent from America.
12. A complete set of Dutch ordnance survey maps.
13. Data about the D.A.F. Works at Eindhoven.
14. The relations between the Dutch and the American soldiers.
15. A statement of the war-industries in Holland. Mark their sites on a map, and indicate any highways and railways in their vicinity.
16. A statement of the number of workers in the said industries, with details about the supply of raw materials, and electric power supply. A statement of the size of the production of these industries.
17. A statement of the key-points of the said industries: boiler-houses, the points where the electric cables enter the works.
18. Information on the construction of a new PHILIPS Works, and of a new oil-refinery.
19. Information about new electric power stations with a specification of the points where the cables leave the power stations.
20. A statement of the atomic research laboratories in Holland.
21. Magazines and pamphlets giving data of military personages: their character and disposition.

In answer to some of these questions HOPPE from time to time received information from so-called "open sources", i.e. from papers, magazines, etc.. HOPPE occasionally paid a sum of money to his informant, who regularly passed it on to the BVD.

HOPPE intimated to our informant that he was in close contact with the 2nd-secretary of the Russian Embassy in Brussels.

HOPPE was a much more competent man than his predecessor, HORSKY. When HOPPE spent the night in a hotel here, he first examined the walls to see if any microphones were hidden anywhere. Meanwhile he talked commonplaces with his companion. In pencil he marked the position of his suitcase to check whether any one might have investigated his suitcase, and had thereby shifted the case. Between the doors of the wardrobe he jammed a piece of paper, marking its exact position in pencil. On his journeys through Holland he showed particular interest in IJmuiden and various barracks.

INTERNATIONALE ECONOMISCHE
CONFERENCE TE MOSKOU
(in voorbereiding).

- 8 X, 1951

4976 datum postmerk

L.S.,

Ondergetekenden hebben het initiatief genomen tot de vorming van een Nederlands Comité van Voorbereiding, dat zich ten doel stelt het wekken van belangstelling voor en het zenden van een delegatie naar de Internationale Economische Conferentie, die in het begin van December a.s. te Moskou zal bijeenkomen. Aan deze Conferentie kan worden deelgenomen door economen, technici, vertegenwoordigers van handel, nijverheid, scheepvaart, landbouw, coöperaties, vakorganisaties enz.

De voorgestelde agenda omvat de volgende punten:

- 1.- mogelijkheden tot verbetering van de levensstandaard der volkeren in onze tijd, op voorwaarde dat de vrede bewaard blijft.
 - a. een onderzoek naar de invloed van wereldoorlogen op de levensstandaard der volkeren.
 - b. de invloed van een oorlogseconomie op het levensniveau.
 - c. mogelijkheden van een vreedzame politiek.
- 2.- mogelijkheden tot verbetering van de economische betrekkingen tussen alle landen.
 - a. de huidige toestand van de internationale economische betrekkingen.
 - b. een overzicht van het werk van de Economische en Sociale Raad der Verenigde Naties en zijn gespecialiseerde commissies (o.a. de Economische Commissie voor Europa).
 - c. de schadelijke gevolgen van een politiek van discriminatie.
 - d. de grondstoffenpositie.
 - e. mogelijkheden tot verbetering van de internationale goederenruil.
 - f. het vreedzaam naast elkaar bestaan van verschillende systemen.

De oproep tot deze conferentie gaat uit van een Internationaal Voorbereidingscomité, bestaande uit een aantal vooraanstaande personen van verscheidene landen (wier namen wij hierbij insluiten). Te Uwer oriëntatie zenden we hierbij tevens een uittreksel uit een brief, die we van dit Comité ontvingen, waarin de opzet van één en ander duidelijk wordt omschreven.

Ondergetekenden, die het nut bepleiten voor Nederland van deelname aan deze Conferentie, verzoeken U zitting te nemen in het Nederlandse Comité van Voorbereiding, of Uw adhaesie met het streven hiervan te willen betuigen. Indien gewenst kunnen nadere inlichtingen verkregen worden bij het voorlopig secretariaat, dat wordt waargenomen door de tweede ondergetekende, Graaf Willem de Oudelaan 22, Naarden, tel.: K 2959, nr. 5027.

Prof. Mr C.W.de Vries, Den Haag,
hoogleraar aan de Economische
Hogeschool te Rotterdam,

J.H. Cohen Stuart, Naarden,
voormalig Directeur Nederlandsche
Bank voor Russische Handel.

JAPAN: Yoshitaro HIRANO - Professor aan de Universiteit van Tokio - lid van het China Instituut en van de wetenschappelijke vereniging.

PAKISTAN: Iftikar-UD-DIN - Lid van het Parlement - eigenaar van The Pakistan Times en Imroze.

Hier volgt een citaat uit een brief van het Internationaal Voorbereidingscomité over opzet en karakter van de Conferentie:

"De conferentie is bedoeld als een internationale conferentie van economen, technici, zakenlieden, vakverenigingsleiders en coöperatoren, onafhankelijk van hun politieke en sociale oriëntatie. Het doel van de conferentie zal zijn om de middelen te bestuderen tot verhoging van de levensstandaard en tot herstel en ontwikkeling van normale economische betrekkingen tussen de naties. Men neemt geen enkele politieke verplichting op zich door aan de conferentie deel te nemen, maar er wordt stilzwijgend voorondersteld, dat vreedzaam naast elkaar bestaan en wederzijds voordelige economische samenwerking tussen socialistische en kapitalistische landen mogelijk is.

De conferentie zal een zeer serieuze aangelegenheid zijn met een 300 deelnemers. De bedoeling is, dat er een concrete bespreking zal zijn van de problemen van de internationale handel. Deelnemers uit de kapitalistische landen zullen de gelegenheid hebben persoonlijk met hun collega's, d.w.z. vertegenwoordigers van industriële en commerciële organisaties uit de Sowjet-Unie, China en de Volksdemocratiën, te spreken.

We hechten veel waarde aan de conferentie. Het feit al, dat zij in Moskou zal plaatsvinden (het Vredescomité van de Sowjet-Unie zal als gastheer optreden) met prominente vertegenwoordigers van de economische theorie en praktijk van beide kanten van het zogenaamde ijzeren gordijn, die in een vrije gedachtenwisseling over concrete onderwerpen van economisch en zakelijk karakter elkaar zullen ontmoeten, staat borg voor haar zakelijk karakter. Er zal zorg worden gedragen, dat de conferentie niet zal ontaarden in een propaganda van inzichten van welke kant ook over de respectievelijke voor- en nadelen van hun economische systemen, maar dat eenvoudigweg concrete onderwerpen van economische samenwerking worden besproken. We denken in dit verband aan zulke praktische problemen als de internationale grondstoffensituatie, betalingsbalansen, uitbreiding van de multilaterale handel tussen socialistische en kapitalistische landen, vormen van handel tussen landen met particuliere ondernemingen en landen met een socialistische planeconomie etc.

Vele zakenlieden in diverse landen, die ernstig vrede wensen, zijn niettemin bezorgd over "de economische gevolgen van de vrede". Velen zien als alternatief óf permanente bewapeningsconjunctuur óf crisis en massa-werkloosheid. Het lijkt ons, dat de voorgestelde conferentie in dit opzicht belangrijk werk kan doen. Zij kan bijdragen tot het wegnemen van deze bezorgdheid en aantonen, dat er nog een derde uitweg is, namelijk herstel en ontwikkeling van normale economische betrekkingen tussen de landen, onafhankelijk van hun economische en sociale systemen; zij kan aantonen, dat normale economische betrekkingen tussen de kapitalistische landen en de Sowjet-Unie, China en de Europese Volksdemocratiën kunnen bijdragen tot een gezonde ontwikkeling van de wereldeconomie.

Het idee om zulk een conferentie te houden is oorspronkelijk van de zijde van de Wereldvredeesraad gekomen, maar de conferentie zal daarvan geheel onafhankelijk zijn. Zij zal "op eigen benen staan" en niet verbonden zijn aan enige politieke organisatie. Voor dit doel is dan ook een Internationaal Initiatief Comité in oprichting. Dit zal de conferentie bijeenroepen en de definitieve agenda samenstellen. We verwachten, dat in ieder land een nationaal voorbereidingscomité zal worden gevormd om de problemen die in de conferentie ter sprake komen, te bespreken en de delegatie samen te stellen."

We citeren verder nog:

"Wat de reiskosten betreft, verwachten we, dat de gedelegeerden op eigen kosten naar Praag zullen reizen."

/in

Antonin GREGOR, minister van Buitenlandse Handel/Tsjecho Slowakije, staat in Praag aan zeer veel kritiek bloot, doch wordt op last van Moskou gehandhaafd, daar hij er in wist te slagen om een aantal agenten te vinden, die op illegale wijze er voor zorgden om in West Europa voor Tsjecho Slowakije strategische materialen zwart aan te kopen en zwart naar de landen achter het gordijn te vervoeren.

Gezien de rol, die Tsjecho Slowakije in de oorlogsindustrie speelt is deze stroom van over het algemeen hoogwaardig materiaal voor Rusland van eminent belang.

In Nederland zag men dan ook sinds het begin van dit jaar een aantal opkopers arriveren, die opdracht hadden tot elke prijs en met alle middelen en via alle denkbare routes hoogwaardige oorlogsgrondstoffen te kopen en te transporteren naar landen achter het IJzeren Gordijn.

Deze transacties geschieden buiten de Tsjechische legatie om, terwijl de Nederlandse zakenlieden uiteraard noch het Ministerie van Economische zaken, noch de Nederlandse Bank in hun werkzaamheden konden betrekken.

Zo kwamen achtereenvolgens o.a. de heren Bohuslav POLIVKA, geboren 26-5-21 en Miloslav DOSEDLA, geboren 20-9-21, Leopold ODSTRCIL, geboren 28-8-22, Ir. Otakar VIKTORA en Eduard MURICKY, geboren 29-7-19, Rudolf NOVOTNY, geboren 28-9-14 en Frantisek NOVY, geboren 20-2-20. De meesten reisden op een Tsjechisch dienstpaspoort, waarin vermeld stond, dat zij aanthenaren van het Ministerie van Buitenlandse Handel waren, ofschoon zij in werkelijkheid in dienst stonden van Metalimex, Kovo, Ligna, Metrans of een andere Tsjechische monopoliefirma. Zij bezochten in Nederland niet alleen de firma's die zij bij hun visumaanvragen voorgaven te willen bezoeken, doch knoopten ook relaties aan met lieden, die bereid waren hun bemiddeling te verlenen bij de illegale aanschaf van strategisch materiaal.

De gang van zaken was dan b.v. als volgt: POLIVKA ontdekte een handelaar (Nederlander), die bereid was zijn bemiddeling te verlenen bij de aanschaf van b.v. koper, cobalt, aluminium of zink en waarschuwde daarna de Tsjechische handelsattaché te Parijs. Deze gaf dit bericht door aan een aldaar gevestigde, als communistisch bekend staande bank, die dan dit metaal kocht, soms via stromannen, doch ook wel op naam van Franse firma's, die in werkelijkheid niets van deze transacties afwisten.

Omdat de meeste West Europese landen evenals de Ver. Staten van Amerika geen toestemming geven om z.g. strategisch materiaal naar Oost-

Europa te exporteren, werd z.g. voor Westerse opdrachtgevers gekocht. Er waren heel wat listige en slinkse middelen voor nodig om het materiaal buiten de controle van de overheid om naar Oost-Europa te vervoeren. De Metrans-vertegenwoordiger kon beschikken over gelden, waarmee zo nodig het geweten van de bij het transport betrokkenen tot zwijgen kon worden gebracht.

Onder de Nederlandse zakenlieden, die hun best gedaan hebben om Oost Europa op zwarte wijze aan de nodige metalen te helpen, bevinden zich verscheidene gewezen NSB-ers, die hiervoor waarschijnlijk gebruik maakten van hun vroegere Duitse relaties. Bovendien deed één van deze Nederlanders begin Aug. 1951 het voorstel aan de Tsjechische Regering om deze een belangrijke invloed te verschaffen in de West Duitse staalindustrie. Men had n.l. contact met 2 Amerikanen, die van plan waren elk \$ 5.000.000 in de Westduitse staalindustrie te investeren. Dit geld werd beschreven als "zwarte" dollars. Het voorstel aan de Tsjechische Regering kwam nu hierop neer, dat men een lijst van belangrijke Westduitse firma's, die zeer geïnteresseerd waren in deze investering, in plaats van aan de Amerikanen, aan de Tsjechen zou geven en dat de Tsjechische Regering via een stroman \$ 10.000.000 zou investeren in de Westduitse staalindustrie. Door middel van het zo verkregen effectenbezit aldus werd beweerd, zou Tsjecho Slowakije inzicht kunnen krijgen in de wapenindustrie van West-Duitsland en zouden/wellicht mogelijkheden voordoen om deze Westduitse industrie op voor het Sovjet-blok gunstige wijze, te leiden. Wetende, dat de Tsjechische Regering bijna niet meer over dollars kon beschikken, sprak men de verwachting uit, dat de Sovjet Unie ongetwijfeld zou willen bijspringen. Ofschoon het niet bekend is of de Tsjechische Regering op dit voorstel reeds is ingegaan, wordt dit geval hier aangehaald om te demonstreren hoezeer het Westen op zijn hoede dient te zijn. De verschillende methoden om strategisch belangrijk materiaal zwart te verwerven, zijn kostbaar. Koopprijzen, commissies en honoraria zijn buitensporig hoog, in verband met het grote risico, dat men loopt. Bovendien kost het vervoer veel geld, daar de goederen vaak over grote omwegen worden vervoerd; metaal b.v. van Frankrijk, via België en Nederland naar Zwitserland, of machines van West-Duitsland via Antwerpen en Zweden naar Polen.

Moskou gaf echter order om geld noch moeite te sparen omdat tengevolge van de langzamerhand doorwerkende "blokkade" een dusdanig gebrek aan belangrijke grondstoffen was ontstaan, dat men thans zijn toevlucht heeft genomen tot het organiseren van een Internationale Economische Conferentie te Moskou in begin December (zie bijlage B.), teneinde langs deze weg de beletselen tegen de aanvoer van strategische grondstoffen te verzachten of zelfs geheel te doen verdwijnen. Oorspronkelijk lag het in de bedoeling om deze conferentie te doen

/zich

uitgaan van de Wereldvredeeraad (Stockholm),
doch aangezien dit al te in het ooglopend zou zijn
heeft men thans een Internationaal voorbereidings-
comité gevormd, waarvan de actie moet uitgaan.
Wel zal in Moskou het Vredescomité als gastheer
optreden.

Den Haag, 7.3.1950.

Ref. No. 42/secret/50.

Ministerium für Ausl.Sachen
Prag

Die Sache: Ratification des Vertrages zwischen Holland und U.S.A.
über gegenseitige Hilfe in Verteidigung.

Politisches Bericht no. 4.

Den 1. März 1950 ist die Sitzung der Tweede Kamer der Staten-Generaal ausgeübt, auf dessen Program die Ratification des Vertrages über die gegenseitige Hilfe in Verteidigung zwischen Holland und U.S.A., untergeschriebene in Washington den 27. Januar 1950, wurde.

Es wurde sichtbar, dass die Regierung sehr gut einen starker Friedensbewegung in der Lande bewusst ist und dass sie fürchtete ob die Kommunistische Partei dieser Gelegenheit nicht ausnützt zur vollkommen Entmaskierung der imperialistische und kriegerische Politik, in welche Holland laut des Wunsches der Amerika mit vollen Segeln schwimmen must. Binnenhof - der Sitz des Parlaments- wimmelte sich von Polizisten (welche wahrscheinlich versammelt wurden darum um die jauchzende Menschenmenge aus der Begeisterung die verantwortliche Politiken erdrücken nicht konnten) und der Sitzung der Ministervorsitzende und Minister der Ausl.Sachen a.i. Dr. Dress und der Minister des Krieges und der Marine Schokking anwesend wurden.

Der Verlauf der Sitzung zeigte, dass die sorgsame Vorbereitungen der Regierung und des Präsidium der "Tweede kamer" notwendig wurden und dass die Imperialisten in die Parlament debatte alle ihre "Kanonen" werfen mussten um der Eindruck der wahrhaftigen Enthüllungen der Kommunistische Partei wie am meisten wie möglich eingelöscht wurde. Um sie am meisten wie möglich die Entdeckung der Kriegsplänen unmöglich machten und den Eindruck der Ausführungen der Kommunistischen Redner zerschmierten, wählten die Imperialisten in der erste Reihe die Taktik, dass der Vorsitzende der Tweede Kamer knap am Anfange den Vorschlag machte, dass für die einzelne politische Parteien die Rednerpriste so ausgemessen wurden:

Katolische Volkspartei	1.15	Stunde
Partei von der Arbeit	1.15	"
Antirevolutionische Partei	60	Minuten
Volkspartei für die Freiheit und Demokratie	45	"
Kommunistische Partei	45	"
Politisch reformierte Partei	35	"
Kotolisch national Partei (neu Enstituirte, früher unter der Nahme Welter Kandidatliste bekannte)	30	"
Christlich Historische Union	50	"

Wie aus diesem Entwürfe sichtbar ist, bei der scheinbare Aufbewahrung der "Demokratie, das ist der Geben der Möglichkeit den allen Parteien sich ausdrücken und bei Einhalten "der verhältnismäßigen Vertretung", das ist die Modifizierung der Rednerpristen nach der Größe der Vertretung, die reaktionäre Mehrheit für seine

Ausführungen

Ausführungen 6 Stunden 10 Min, die Kummunistische Partei 45 Minuten erhalten hatte. wir nehmen nicht den Rücksicht auf das, dass die Kommunistische Partei in diesen 45 Minuten die Kritik des vorgelegten Vertrages durchführen sollte, indem der reaktion.Mehrheit, welche sich für die Genehmigung des Gesetzes stellte, mehr als 6 Stunden genügte für den unwählerischen Kampfe gegen die Kommunistische Partei der Holland, gegen den USSR und Volksdemokratien.

Um die Reaktion dann noch mehr die Aufgabe der kommunistische Partei in die Parlamentdebatte unmöglich machte, deutlich nach dem vorher bereiteten Plane, sofort in der erste Phase, das ist bei der Eröffnung der Debatte über den Vorschlag des Vorsitzendes auf die Festsetzung der Rednerprist, der Vorsitzende der Tweede Kamer Kortenhorst schlieste den abgeordneten der Kommunistische Partei Wagenaar aus der Handlung auf die 24 Stunden aus. Der Abgeordnete Wagenaar, der sich für Worte meldete und den Vorschlag machte, dass über Rednerprist kein Beschluß gemacht ist, wurde von dem Vorsitzender untergebrochen mit den Vorschlag, dass zur Abstimmung zutreten ist. Darauf der Abgeordnete Wagenaar reagierte mit den Wörter "Das ist eine Schande, was da gibst." Für diese Wörter hatte er von dem Vorsitzenden eine Mahnung bekommen da mit, dass er bei weiterem Ausspruche aus dem Saale ausgesmiesen wird. Der Abgeordnete Wagenaar antwortete "Das haben Sie schon einmal geprüft, aber diesmal wird das schon Ihnen nicht gelungen". Darauf der Vorsitzende erklärte, dass er den Abgeordnete Wagenaar aus der heutige Sitzung für die 24 Stunden scheidet aus und forderte ihn, dass er sich aus dem Saale entfernte. Als der Abgeordnete Wagenaar horchte nicht die Sitzung wurde auf eine halbe Stunde untergebrochen und der Abegordnete Wagenaar wurde aus dem Sitzungssaale und aus der Gebäude des Parlaments von den Organen herausgeschlept.

Ist kein kleinster Zweifel, dass dieser Inzident wurde künstlich vorbereitet und dass die Reaktion in der Person Wagenaars den Hauptredner gesehen hatte sind wollte auf diesen Art den Verlauf der Parlamentdebatte beeinflussen.

Als nach eine halbe Stunde die Sitzung wieder eröffnet wurde, der Abgeordnete Wagenaar wieder in seiner Bank erschiene, was aber der Vorsitzende zuerst bei der Abstimmung konstatierte. Er hat wieder den Abgeordneten Wagenaar ausgefardert, dass er sich aus der Sitzungssaale entfernte, auf was der Abgeordnete Wagenaar antwortete: "dann müssen Sie noch einmal dieselbe Spiele spielen". Der Vorsitzende darauf noch einmal die Sitzung auf eine halbe Stunde untergebrochen hat und der Abgeordnete Wagenaar zu zweitemal aus den Sitzungssaale und aus der Gebäude herausgeschlept wurde.

Schon bei der Abstimmung über den Vorschlag auf die Rednerprist die vorbereitene Wahlmaschinerie erschiene. In der Verbindung ist möglich an den grotesk Fact sich erinnern: schon bei der Abstimmung am Anfange der Stizung über den ersten Punkt des Programmes das ist die Durchhandlung des Vorschlages auf die 5 % Erhöhung der Rente für Invaliden und überältere, wenn über den Veränderungsvorschlag des Kommunistischen Abgeordneten Hoogcarspel die Abstimmung durchführt wurde, der Abgeordnete der Antirevolutionäre Partei zur grossen Überraschung des Parlamentes für diesen Vorschlag stimmte, und dann musste er durch Vermittlung des Vorsitzendes sich entschuldigen, dass um eines Versehen sich handelte. Es ist kein Zweifel darüber, dass der ehrwürdige Abgeordnete Meijering zu Hause darüber so mühsam die Hand für die Ratification des Vertrages über die Waffen

übte

übte, dass sie ihm automatisch bei der erste Abstimmungs Angelegenheit ausfliegte, wenn er dafür hatte, dass das Anhören des "his master's voice" notwendig ist.

Darauf der Abgeordnete der katol. Volkspartei Feus, der ein Berichterstatter würde, teilte, dass die Kommission 5 Adressen erhalten hatte:

von dem H. Frank und 30 Genossen, alle die Arbeiter von Hoek van Holland

von dem Kreisausschüsse für Frieden in Groningen

von dem Centralausschüsse der Nederland. Bewegung der Frauen in Amsterdam

von dem Kreisausschüsse der Frauenbewegung in Den Haag

von dem Ausschüsse der Nederl. Frauenbewegung in Rotterdam,

die alle ersuchen um die Tweede Kamer den Vorschlag des Gesetzes auf die Ratification des Vertrages mit U.S.A. nicht empfangte. Der Vorsitzende der Kommission macht einen Vorschlag, dass diese Adressen in der Kanzlei des Parlamentes ausgelegt sind, wo die Mitglieder die Adressen durchsehen kennen.

Die Handlung über den Vertrag selbst mit dem Referate des Berichterstatters Abgeordneter Feus eröffnet würde, aber die schmutzige Hauptarbeit wie gewöhnlich von soc. demokratischen Diener durchgeführt müsste. Diese verräterische Partei schickte in die Debate den Vorsitzenden der Partei Koos Vorrink. Dieser bezeugte Verräter und Bestecher, über den in ganze Holland die Masse schmutzigen Anekdoten zirkuliert, seine grosse Rede mit der Anweisung auf den Streit zwischen Osten und Westen und mit der Darstellung Kommunisten Gefahr für die Europe begonnen hatte. Ich glaube, dass es überflüssig wäre, wenn ich aus diesem Flickwerke, dessen geistlichen Vater in den Seligen Goebels suchen möglich ist, etwas originelles auswählen mich bestrebt. Für uns das interessante ist, dass er dreimal in seine lange Rede die Tschechoslowakei erwähnte: zuerst wurde das im Verbindung, wenn er darüber sprachte, dass bei der Durchhandlung dieses Gesetzes nicht notwendig ist achtgeben darauf, was die Kommunisten dazu sagen. Die sind mir, man sagt, die Sprachrohre des U.S.S.R. Kein Prozess hinter dem eiserne Vorhänge durchgeführt werden kann, kein Todesurteil dort ausgeübt werden kann, ohne dass die Kommunisten blinde, unkritische Verteidiger allen diesen Actenwären. Freilich einmal eines kleines Versehen sich geschehen kann. Als K. Gottwald wie Ministervorsitzende sehr schnell "ja" auf den amerikanischen Vorschlag der Marshallhilfe sagte, dann ist das nur eine "schönheitsfehler". Zuerst nach dem Besuche des Kreml wieder auf die richtige Linie gekommen ist.

Zur zweitemal über die Tschechoslowakei im Verbindung mit der Darstellung der Aggression von der Seite des U.S.S.R. gesprochen hatte und er sagte: "Aber wenn im Beginne des Jahres 1948 der Kreml zur Vernichtung der Demokratie in der Masarijk's und Beuer's Tschechoslowakei beigetreten hatte, wenn die russische Wehrmacht in Grenzen dieses unglücklichen Landes wie einer directer Unterstützung des Kommunistischen Putsches konzentriert wurde, dass würde eine Warnungszeichen aus Prag".

Endlich zur drittemal Koos Vorrink auf die tschechoslovakische Frage angestossen hatte, wenn er erklärte, dass der Vertrag zwischen der U.S.A. und Holland genehmigt werden muss darum, dass die Menschheit der Schande des München aus dem Jahre 1938 verschonen werden muss, und wenn er eine Paralele zwischen drohenden russischen Imperialism (man sagt) und zwischen drohenden deutschen faschistischen Imperialism von den Jahre 1938 gemacht hatte.

Nach

Nach den hysterisch feindlichen Äußerungen des Koos Vorrink und einigen weiteren Redner der reaktionarische Mehrheit, durchgehends den beschlissenen Vertrag sich belobenden, für die Kommunistische Partei der Abgeordnete Gortzak hatte gesprochen.

In seine sehr gut aufgestellte Rede hatte er eine scharfe Kritik des beschlissenen Vertrages durchgeführt. Für uns wichtig ist das beachten, wie er mit den Vorrinks Attacken gegen Tschechoslowakei sich ausglich. Der Abgeordnete in diesem Zusammenhange sagte: " Herr Vorrink vor eine Weile hat gesagt, dass im Jahre 1938 der widerstrebende Verrat getan wurde. Dabei aber hatte er sagen vergessen, dass dieser Verrat grade von den Freunden des Herrn Vorrinks, von Chamberlain und Daladier getan wurde. Herr Vorrink und seine Partei über diesen Verrat auf dem tschechoslovakischen Volke jübelten, weil damit der Frieden gerettet würde. Der tschechoslovakische Arbeiter Volk und der U.S.S.R. diesen Verrat des Chamberlains und Daladiers unmöglich machen vorbereitet wurden, aber die Sippschaft (Clique), die der Kapitalismus und Herr Vorrink in der Tschechoslowakei ausbauten und welche damals die ganze Macht in Händen hatte, nicht nur verhindert hatte, dass der tschechoslov. Volk im Jahre 1938 auf die Verteidigung seiner Freiheit die Waffen ergreife, sondern auch dass die wirkliche Freunde - U.S.S.R. - ihm helfen konnten. Es ist begreiflich, dass der ehrwürdige Herr Vorrink heute, wenn er über die Tschechoslowakei spricht, die Stimme erhöht, weil im Prag und in Tschechoslowakei ab dem Jahre 1938 etwas veränderte sich. Im Jahre 1938 der tschechische und prager Volk keine Waffen hatte, um gegen die faschistische Agresion und den ausländischen Drücke sich verteidigen konnte, aber heute schon er genug stark ist, um er irgendeine Agresion und irgendeinen Angreifer, der versuchte den freien Volk der Tschechoslowakei unter seine Stiefel zu bekommen, schlagte ab".

Nach dem Abgeordneten Gortzak der Ministervorsitzende Dr. Drees das Wort ergreifen musste. Seine Rede, die wieder mit der Schreien und Bemerkungen des Kommunist. Abgeordneter untergebrochen wurde, zeugte davon, dass er von der Aufregung fast ausser sich würde. Es würde sichtbar, das er die Furcht hat, wie jedem Verräter mit den schlechten Gewissen oft geschehen ist, und es ist möglich dem ehrwürdigen Herrn Ministervorsitzenden glauben, wenn er sagt, dass dieser Vertrag den Zweck hat, die Vakuum in der Verteidigung der Westeuropa zu erfüllen, (namentlich in dem Sinne, dass mit der Hilfe der amerikanischen Waffen und des Polizeistaates er selbst beschützt werden kann davor, dass der Arbeitervolk der Holland ihm, auf den Rücken gelangen kann)

Sehr symptomatisch war, dass auf die Frage des Abgeordneten Gortzak, warum in Holland die Friedensdelegation nicht zugelassen würde und in Gegenteil verhaftet und über die Gränze verweist würde, er ausdrücklich erklärte: "In unserem Lande haben wir schon genug den Diener der Moskau und wir haben keine Interesse davon, dass wir den Zahl um die weitere, die ihnen in seine Agitation helfen konnten, noch höher machten".

Wie es sich erwarten lies, der Vorschlag auf die Ratifikation des Vortrages mit 61 Stimmen gegen 6 Stimmen der anwesenden kommunist. Abgeordneten empfangen würde.

Der Ambassador.

Die Ambassade der Tschechische Republik
in Den Haag.

Den Haag, 26. Februar 1950.

S E C R E T

MIT DEM KURIERE.

Ref.No. 34/secret/50
Die Sache: Die Politik der Holland in dem
imperialistischen Lager.

Polit.Bericht no. 3.

Ministerium der Ausl.Sachen
in Prag.

Die Politik der Holland in dem imperialistischen Lager.

Es wird das dauer "Verdienst" der verrätische social-demokratische Partei von der Arbeit bleiben, dass in der Nahme der arbeit Klasse eineKoalitions Regierung mit der reaktionärische Burgeoisie gefarnt hatte, und zwar solche Regierung, dessen Beziehungen und die Stufe der Abhängigkeit auf den monopolistischen Kapital so gross sind, dass Holland praktisch heute in Westen der Europe eine von stärksten und verläächlichsten Stützen der anglo-amerikanische imperialistische Politik in Europe stellt vor. So zum Beispiel der holländische Minister der Ausl.Sachen Stikker, über den sagt man, dass er ist mehr amerikanischer als die Amerikaner, in seine Funktion des politischen Zeiters OEEC versucht zusammen zu bekommen "die Integration der Westeuropa" (dabei uns nicht irren darf, dass er für diesen Platz der Kandidate der England gegen den amerikanischen Kandidate Spaak wurde). Überhaupt sehr symptomatisch ist, dass immer mehrere und mehrere der holländischen politischen Personen internationalisch austreten. Die neueste Beispiele dafür sind, dass auf den amerianischen Vorschlag Dr. Van Pelt und P.J.Schmidt als die Vertreter in den Mandaten des OSN in ehemaligen Kolonien der Italie in Afrika genannt wurden. P.J.Schmidt, der vor dem Kriege der Führer der "linke" treckistische Seite war, in der letzten Zeite vor seiner Erholung in Süd Korea tätig wurde.

Es wäre überflüssige "Holz in den Wald zu tragen" wenn ich dass was schon anderswo und besser gesagt wurde, wiederholen sollte, und wenn ich die Analyse des Brüsselpaktes, Atlant.Paktes, der europäische Rat, OEEC,PAM und so weiter durchführte, in dessen allen Holland nicht nur stets der passiver Teilnehmer, sondern auch sehr aktiver Factor ist, und welche in seine Substanz nichts anderes als die Vorbereitung des Krieges und den Ziele der Eroberung der Weltmacht und der Befestigung der Positionen des monopolistischen Kapitaless sind.

Sehr wichtiger ist einige konkrete Verfügungen und Vorbereitungsarbeiten für die Entfesselung des neues Krieges zu zeigen, zu den Holland unter dem Drucke der Amerika beitreten musste zu zeigen die Reaktion der Bevölkerung und der Arbeiter Massen auf diese, und endlich, was weit wichtigste ist, zu zeigen die einige Erfolge bei der Mobilisation der beiden Volksmassen für die Verteidigung des Friedens und für den unhandelbaren Kampfe gegen die Anfacher des neuen Krieges.

In diesem Rücksichte die erste zwei Monate des Jahres 1950 den Bild genug konnten zeigen:

Montgomery wurde fast wörtlich aus Holland ausgejagt, ein Laufen ist von Tag zu Tag eine stärkere Bewegung gegen den Auslagerung der amerikanischen Waffen in den holländischen Hafen, erheben sich die Gemeinde Friedenssekusse, die nicht mit die Kommunistische, sondern auch die soc. demokratische und katolische Hafentarbeiter organisieren in gegenteile aber in der innerliche Vorbereitung des Krieges der Parlament hatte angenommen den Gesetz über die Betriebsaussereruze (PBO) und die Regierung dem Parlamente zur Ratification den Vertrag über die gegenseitige Verteidigung zwischen USA und Holland und zwei Vorschläge der Gesetzen "Über dem Schutz den Staatsgeheimnissen" und "über die ausserordentliche Berechtigungen" vorgelegt hatte.

1. Es wird ohne den Nutzen nicht sein sich zu erinnern, wie die Presse die kundmachung des Präsidenten Truman über die Production der Wasserstoffbombe angenommen hatte, weil diese Reaktion sehr symptomatisch ist. Die Kommunistische Wahrheit die nebenbei ab 21. Januar in der eigene Druckerei, (welche aus den Erfolgen der Sammlung der Arbeiterklasse für die 1.5 Millionen Hfl. gekauft wurde, gedruckt ist) die Entscheidung des Truman als die neue Zeichen der erholte Kriegsproduction bezeichnete, gleichzeitig aber auch auf das hingewiesen hat, dass handelt sich auch für die Propaganda-bombe, die den Ziel hat die Erschütterung der Friedensbewegung verursachen und den Millionen der Anhänger des Friedens in ganzen Welte die Überzeugung eingeben, das "kann man nicht zu tun" und dass den Krieg verhindern unmöglich ist.

Sehr einflussreiche Zeitung der liberale Partei und des Hafenskapitals Nieuwe Rotterdamsche Courant dagegen einen sehr skeptischen Kommentar brachte.

Und wie auf nicht anders sich zu vorstellen möglich ist, die unverschämte Verteidigung des Trumans Entschlusses und die Lobgesänge auf seine staatsmännische Weisheit der zentrale Organ der Partei von der Arbeit gebracht hatte, der sogar zu der Anschauung gelangte, dass und wenn es möglich ist, dass das ganz holländische Volk in dem zukünftigen Kriege durch die Atom- oder Wasserstoffbombe ganz ausgerottet wäre, dass trotzdem ist das besser, als der ganze Welt die sovietische Vorschläge angenommen sollte. Weiter dieser Blatt eingeführt hatte, dass auch Hitler keinen zweiten Krieg wollte und dass auf seine Entschuldigung notwendig zu erfüllen ist, dass er im Jahre 1939 wusste schon, dass den Krieg verloren wird. Das glauben ich dazu genügt, im wir den Geist den rechten social-demokratischen Führer in Holland begriffen, die in der Nahme der Arbeiterklasse die Regierung gebildet haben und den Ministervorsitzenden haben.

2. Am 27-1-1950 der holländische Ambassador in Amerika van Kleffens (der Ehemalige Minister der Ausl. Sachen, welcher in engen Verwandtschafts- und Finanz mit Standart-Oil steht) den Vertrag über die Zieferungen den Waffen und des Kriegsmaterials untergeschrieben hat. Gleich wie in anderen solchen zweiseitigen Verträgen zwischen der Vereinigte Staaten auf der eine und der Frankreich, Gross Brittanie, Norwegen, Denmark, Belgien, und Italien auf der andere Seite, am denselben Tage in Washington untergeschrieben, verpflichtet sich in diesem Verträge Holland zu den Zieferungen den strategischen Rohstoffen für die Vereinigte Staaten verpflichtet sich, dass die Gesetzgebung für die Notwendigkeit der Verteidigung reguliert, dass sie zu den speciellen Verfügungen gegen die Spionage hinzutreten wird, dass sie die amerikanische Militärmission annehmen wird, und so weiter, u.s.w. Inzwischen angezeigt wurde, dass an der Spitze dieser Militärmission, die ungefähr 300 Mitglieder haben soll, der Viceadmiral Forrestel stehen wird. Dabei durch die Ironie des Schicksaals für diese Mission angewiesen wurde der Sitz in Den Haag in der Gebäude, in welche während der deutsche Occupation der Sitz der nazistische Occupationsverwaltung wurde.

In die Pressekonferenz, in welche die Unterschreibung dieses zweiseitigen Vertrages angezeigt wurde, einter von amerikanischen

Korrespondenten sehr sorgsam fragte, ob man in Holland irgendeine Streiken den Haffenarbeitern und die Abweisungen der Auslegung der Waffen erwarten kann. Dass illustriert, wie die Kriegshetzer sich bewusst sind, dass die Entscheidung und die Festigkeit der Arbeiterklasse seine Pläne kreuzen kann. In Holland wirklich im Laufe ist eine starke Friedensbewegung und der Haffenfriedensaschiuss im Rotterdam, gleich wie im Amsterdam sich beschlieste darauf, dass die Haffenarbeiter die Schieffen, die amerikanische Waffen zuführen werden, nicht ausgelegt werden. Sehr erfreulich ist, dass zum Beispiele auch der Bund den Haffenarbeiter in Zaandam, der ein Mitglied des reformierstichen Bundes ist, seine Solidarität in diese Angelegenheit aussagte mit den Haffenarbeitern aus Rotterdam und aus Amsterdam. Der holländische Friedensaschiuss nach der Kundmachung von diesen Beschlüssen die unzählige Briefe und Resolutionen von manchen Betriebs- und Ortsfriedensaschiussen erhalten hatte, in den mann verspricht, dass eine grosse Solidaritätskampagne organisiert wird in dem Falle, wenn die Haffensarbeiter in den Streik zu gehen gezwungen werden und mann verspricht ihnen aller mögliche Unterstützung.

Dagegen für die Aufmerksamkeit steht, dass die Führung der titoise Gruppe in dem Haffen in Rotterdam hatte sich verweigert anschliessen zu dem Beschlusse des dortigen Haffensfriedensaschiusses mit der Begründung, dass die holländische Arbeiter in diesem Rücksichte etwas zu machen nicht verpflichtet sind, solange auch die Haffensarbeiter in Odessa und in Leningrad darauf sich nicht beschliessen werden, dass sie auch keine Waffen aus den Schieffen auslegen werden. Dass schreibe ich nur wie ein Beweis des Geistes, welchen diese verrätische Elemente haben.

Sicher erfreulich ist, dass die offizielle, gewählte Führung den allen Haffensarbeiter in Rotterdam mit der vernichtende Mehrheit (nur die 3 Stimmen dagegen) seiner Zustimmung für den obengenannten Beschluss des Haffensfriedensaschiusses aussagte. Sehr belehrend wird sicher, wie die Situation in diesem Rücksichte sich weiter entwickeln wird, weil die Zufahrt den ersten Schieffen in der erste Hälfte des Monates März zu erwarten ist. Es ist unzweifelhaft, dass die Regierung fieberhaft seine Gegenverfügungen vorbereitet und es wird nicht ohne den Interessen sein darauf aufmerksam zu sein, dass die alle reaktionäre Zeitungen schreiben darüber, dass die Schieffe ausserdem Waffen auch grosse Menge den Puppen und den anderen Spielzeugen für die holländische Kinder zuführen werden.

3. Für den Zustand der Friedensbewegung in Holland auch sehr symptomatisch ist die Annahme, die im Amsterdam dem Montgomery zuteil wurde. Dieser englischer Lord in Holland am 13. Januar wie ein Delegierte des englischen national Bundes der Jugend gekommen ist und laut den ursprünglichen Dispositionen sollte er auf dem Rande der Stadt von dem Bürgermeister des Amsterdam in dem sehr festlichen Rahme angenommen sein. Das Fest musste aber in dem letzte Augenblicke afgerufen sein. Laut den ursprünglichen Dispositionen Montgomery die ganze Stadt durch die Kanalen mit einem Motorbote durchfahren sollte, dabei mann erwartet hatte, dass er von der jauchzende Menschenmenge verherrlicht wird. Auch über diesem Punkt des Programmes musste mann ein Stricht machen, weil Montgomery wurde nicht angenommen von der jauchzende Menschenmenge aber von den Demonstranten für den Frieden mit den Schreien "Ziehe zurück" und "wir wollen den Frieden". Die Polizisten gegen die Demonstranten die Säbel und die Knüttel benützten, trotzdem die Demonstranten wieder vor dem Hause des Bürgermeister sich haben versammelt, wo Montgomery angenommen wurde. Es ist sehr interessant, dass ausserdem diesen Demonstranten die Bevölkerung keine Aufmerksamkeit für

die

die Anwesenheit des Montgomery widmete. Die reaktionäre Zeitungen schrieben über die peinliche Demonstrationen und der social-demokratische Zeitung Het Parool schreibe wieder mit der grösste Speichelleckerei in dem Sinne, dass der Amsterdam damit seinen Ruf sehr beschädigt hatte.

In diesen Zustände mit dem grossen Interesse der Zufahrt der Friedensdelegation aus Paris erwartet ist. In dem Augenblicke, wann schreibe ich diesen Bericht, die holländische Regierung zeugte seine Stellung damit, dass sie dem Friedensaschusse bekannt machte, dass sie keine Bewilligung dazu geben wird, dass die Delegation in Holland kommt, wie der Vorsitzender des Friedensaschusses mir mitteilte. Soweit betrifft den sovietischen Proffessor Paladin und den albanischen Delegierten, die beide keine Visum bekommen werden, wie man ausgeklärt hatte. Es wird aber sehr interessant zu sehen sein, was wird die holländische Regierung machen, weil die Delegation - ausserdem des Proffessor Paladin und albanischen Delegierten - zusammengestellt ist von den Bürger den Ländern, die keine Eintritsvisum nach Holland brauchen.

4. Gegen allen diesen Erfolgen des Friedensbewegung zu vermerken aber notwendig ist, dass die Regierung auf der innere Front die fieberhafte Vorbereitungen für den Krieg macht. Der Budget des Ministerium des Krieges wesentlich erhöht wurde, obwohl die indonesische Regierung den grossen Teil der Kriegsausgaben für Indonesien übernommen hatte, der den holländischen Budget sehr belastete.

5. In dem Zusammenhänge mit den Kriegsvorbereitungen auf der innerliche Front ist die Annahme des zweiten Korporativgesetzes in dem Parlamente. Um wir zu begreifen können, um was handelt sich bei diesem Gesetz über die Öffentlich -juristische Unternehmungsorganisation, müssen wir zum Bewusstsein bringen, dass bisher in allen Betrieben der gewisse Grösse so genannte "Betriebsaschusse" wurden, die von den Arbeitern in dem Betriebe gewählt wurden und die die Arbeiter bei dem Arbeitsgeber vertreten haben, mit der Lohnfrage sich beschäftigten, um die Durchführung von den Kollektivverträgen und um die alle Gesetze zu dem Schutze den Arbeiter sich sorgten. In den manchen grossen Betrieben in diesen Betriebsaschussen sehr starke Position hatten die Vertreter den einheitlichen Bunden (kommunistischen) und in irgendeinen Hafen und auch in irgendeinen Betrieben sogar die Mehrheit hatten. Der neue Gesetz wie die Kandidaten in die Betriebsaschusse nur die Vertreter der "anerkannten" Fachbunden zulassen wird, das ist des social-demokratischen und des chrislichen Fachbundes. Auf solchen Art dieser Gesetz in manchen Betrieben ausschliesst die Vertreter den Bunden, die den grossen Zahl den Arbeiter vorstellen und in manchen Betrieben ausschliesst sogar die Vertreter der Mehrheit. Weiter laut diesem Gesetze der Arbeitsgeber hat das Recht des "Veto" gegen der Wahl des Kandidates, damit selbstverständlich verhindern kann, dass in den Betriebsaschusse kommen die Vertreter des linken Fliegers den "anerkannten" Fachbunde. Der Gesetz geht sogar so weit, dass er gibdem Arbeitsgeber das Recht die Abrufung schon gewählten Mitglieder des Betriebsaschusses zu verlangen. Bisher der Betriebsaschuss selbst wählte den Vorsitzender, jetzt laut den neuen Gesetze der Arbeitsgeber ist automatisch der Vorsitzende des Betriebsaschusses. Zur Beweisung wie reaktionärischer ist der neue Gesetz es ist notwendig noch augmerk-sam zu machen, dass der Betriebsaschuss kann nur raten und Gut-achtungen geben den Beschluss macht aber der Vorsitzende, also der Arbeitsgeber selbst. Dagegen der Betriebsaschuss wie eine von wichtigsten Arbeiten hat die Sorge darüber, dass die Löhne gehen nicht über die Gränze, welche die Regierung feststellte. Natürlich man versteht dass die Löhne gehen nicht über die Gränze in der Richtung oben. Über den grossen Widerstand der kommunistische

Partei

Partei in dem Parlamente dieser Gesetz wurde angenommen von allen anderen Parteien. Die van de Arbeit Partei, die immer in solchen Angelegenheiten ist in der erste Reihe, in der Parlamentdebatte über diesen Gesetz sich selbst überwindete. Für die Bemerkung steht, dass einer von den geistlichen Vater dieses Gesetzes, der Professor Veraart, der in diesen Tagen einen hohen Orden für diesen Gesetz bekommen hatte, erklärte bei der Durchhandlung dieses Gesetzes dass der Gesetz notwendig ist im Interesse die Arbeitsruhe zu erhalten, die nur möglich macht so hohen Kredit für Holland in der Amerika.

6. Der weitere Schritt auf der inneliche Front ist der Vorschlag des Gesetzes zur Durchführung des 196. Paragraphes des Statutes, der in dem Parlamente am 31.1.1950 vorgelegt wurde, also 3 Tagen nach der Unterschreibung des zweiseitigen Vertrages über die Lieferung den amerikanischen Waffen.

Der 196. Paragraph des Statutes in dem vorigen Jahre aus der Innitive den reaktionären Parteien, selbstverständlich unter der Führung der van de Arbeit Partei, in solchem Sinne geändert wurde, dass er möglich macht die Suspension von allen demokratischen Rechten und Freiheiten. Der Vorschlag des Gesetzes der Regierung das Recht gibt, dass sie in dem Falle der Aufstandes, der Unruhe oder der andere Verletzung der Ordnung den Zustand der "Munterkeit" oder "den ausnahmsweisen Civil-zustand" ankündigte. In diesem Falle das Versammlungsrecht, die Freiheit der Presse und das Recht des Postgeheimnisses gestört ist. Die Behörden haben das Recht zu ankündigen, dass nach der gewisse Stunde niemand darf in den Gassen sich aufhalten, haben auch das Recht irgendeinen Personen anordnen das sie müssen das gewisse Gebiet verlassen oder in dem gewissen Gebiete sich aufhalten und auch die Schutzhaft eingeführt ist. Die Bürgermeister in den Städten durch die Regierungskommissäre können ersetzt sein und die Gemeinderate können suspendiert sein. Wenn der Parlament einmal für die Kündigung des Zustandes der "Munterkeit" stimmt, die Regierung diesen Zustand nach Belieben verlängern kann. Wie sichtbar ist, dieser Gesetz enthaltet die alle Grundstoffen der faschistische Diktatur und fählt nur der Verbot den fortschrittlichen Organisationen um die Einführung den Standesgerichten.

Dieser Vorschlag des Gesetzes wird in dem Parlamente im März durchgehandelt sein und der Sonderbericht darüber gegeben wird.

7. Weiter dem Parlamente wurde vorgelegt am 18-2-1950 ein Vorschlag des Gesetzes über den Schutz den Staatsgeheimnissen. Dieser Gesetz möglich macht, dass irgendeines Ort, welche der Staat oder der Staatsunternehmung benützt, für das verbotenes Ort angekündigt ist. Weiter für das verbotene jedes Ort ankündigen möglich ist, das für die Production oder für das Depot von solcher Ware dient, die wichtig ist für die Verteidigung des Staates, ganz gleich ob handelt sich um das Staats- oder Privateigentum. Weiter in dem Falle des Krieges jede Einrichtung, die zu den öffentlichen Verkehre oder jedes Werk, das dem öffentliche Nütze dient, für das verbotene Ort ankündigen möglich ist. Es ist symptomatisch das in der Abteilung III, § 2. der Vorschlag des Gesetzes ausdrücklich sagt, dass unter dem Begriffe des Krieges versteht man auch den Bürgerkrieg und unter dem Begriffe der "Zeit des Krieges" man versteht auch die Zeit, wann der Krieg droht. In der Folge dessen ergänzt man die zuständige Artikel des Strafgesetzes und zwar den Artikel 98 so, dass sind gegeben dazu die Artikel 98 a, 98 b und 98 c und ergänzt sind die Artikel 429 und 551 des allgemeinen Strafgesetzes und der Artikel 78 des Militärstrafgesetzes. Nach diesem Gesetze verfolgt werden die Personen, die jemandem, der ist dazu nicht gerechtfertigt, verraten etwas, was das verbotene Ort betrifft, wie auch die Personen, die über solche Verletzung des Geheimnisses

Geheimnisses etwas erfahren und wereden darüber keine Anzeige machen. Dieser Gesetz wird auch im März 1950 durgehandelt sein und ein Sonderbericht darüber gegeben wird.

Wie schon eingeführt wurde diese alle Vorbereitungen der holländische Regierung zeugen darüber, dass sie ein gehorsamer Volkszieher von den allen Befehlen den amerikanischen Herrn ist und es ist auch kein Zweifel darüber, dass die reaktionäre Mehrheit in dem Parlamente mit der Hilfe der verrätische Social-democratie alle diese Gesetze abstimmen wird. Auf der andere Seite darf man aber nicht übersehen, dass die alle Sendungen von Waffen aus der Amerika nach die europäische Hafan, die alle Militärmissionen und die alle abgestimmte Gesetze nicht genügend dazu werden sein, um den Kriegshetzer seines Werk gelungen wird, wenn die breite Arbeitermassen, ohne deren den Krieg zu führen unmöglich ist, zeitlich durchsehen werden und in der Übereinkunft mit eigenem Wunsche und Sehnsucht auf der Seite den Verteidiger des Friedens stehen werden.

Der Ambassødor:
Dr.Martinic, m.p.

Op 22 October heeft de Handelsattaché van de Tsjechische Legatie de "vrijheid verkozen".

Dit was het ogenblik voor de Regering om door een publicatie Harerzijds te trachten, althans voorlopig, een einde te maken aan de door bepaalde Tsjechische diensten tegen ons lang gerichte subversieve activiteiten.

Om dezelfde reden als Zij de spionage-affaires ter kennis van het Nederlandsche volk bracht acht de Regering het gewenst enige mededelingen te laten volgen welke manipulaties betreffen op economisch en financieel terrein.

Het is thans mogelijk om een aantal vertegenwoordigers van het Tsjechische Ministerie van Buitenlandse Handel te signaleren die naar West-Europa werden gezonden om met behulp van Nederlandse en in andere landen van West-Europa gevestigde firma's op clandestiene wijze strategische grondstoffen, zoals koper, kobalt, cadmium, lood, nikkel, industriediamant, op te kopen en te transporteren naar landen achter het Ijzeren Gordijn.

O.m. is ook bekend geworden dat aan een Tsjechische vertegenwoordiger van het genationaliseerde transportbedrijf, de "Mi-trans" officieel gelden zijn overgemaakt ten einde daarmee bijzondere faciliteiten te verschaffen voor de levering en het transport van strategische materialen ten behoeve van de Tsjechische industrie, waarbij met name genoemd werd het veranderen van transportdocumenten.

Hieronder mogen volgen enkele namen en foto's van bedoelde opkopers van strategische grondstoffen en de inhoud van een brief van, gericht aan, welke voor zichzelf spreekt.

Van enigszins andere aard weliswaar, doch van niet minder belang is het navolgende: Vast is komen te staan, dat een Nederlands communistische zakenman een voorstel heeft gedaan om een organisatie op te bouwen voor de aankoop in Tsjecho-Slowakije en de verkoop in Nederland van een groot aantal artikelen. Er hebben vervolgens onderhandelingen plaats gehad tussen enkele officiële Tsjechische vertegenwoordigers en bedoelde Nederlandse zakenman om een deel van de door deze organisatie verkregen winst af te staan aan de Communistische Partij.

Ten vervolge op de mededelingen omtrent Tsjechische spionage, dezer dagen door de Regering aan de pers verstrekt, kan nog het volgende worden bekend gemaakt :

Op 22 October jl. heeft de Handelsattaché van de Tsjechische Legatie, met wie de B.V.D. geruime tijd relaties heeft onderhouden, de "vrijheid verkozen". Dit was het ogenblik voor de Regering om door een publicatie Harerzijds onmiddellijk een voorlopig einde te maken aan een ernstig euvel, nl. de door bepaalde Tsjechische diensten tegen ons land gerichte spionage.

Door deze publicatie werd een verder voortwerken, althans van deze diensten en personen onmogelijk.

Aangezien de evenbedoelde Handelsattaché zich thans in veiligheid bevindt kan de Regering aan haar eerste publicatie nog toevoegen, dat behalve de Tsjechische Ministeries van Binnenlandse Zaken en Oorlog, in deze gehele aangelegenheid ook nog het Departement van Buitenlandse Handel betrokken is.

De Regering acht het dan ook Haar plicht, om dezelfde reden als zij de spionage-organisatie ter kennis van het Nederlandse volk bracht, een aantal vertegenwoordigers van het Tsjechische Ministerie van Buitenlandse Handel te signaleren, die naar West-Europa werden gezonden om met behulp van Nederlandse en in andere landen van West-Europa gevestigde firma's op clandestiene wijze strategische grondstoffen (koper, kobalt, cadmium, lood, nikkel en industriediament) op te kopen en te transporteren naar landen achter het IJzeren Gordijn.

Het is bekend, dat een aanzienlijk bedrag door de Tsjechische Overheid ter beschikking gesteld werd van een opkoper om met dit geld de levering van strategische ruwe grondstoffen voor de industrie, te overladen van schepen of het veranderen van transportdocumenten zeker te stellen.

Hieronder mogen volgen enkele namen en foto's van bedoelde opkopers van strategische grondstoffen en de inhoud van een brief van, gericht aan, welke voor zichzelf spreekt.

Van enigszins andere aard weliswaar, doch van niet minder belang

is het navolgende: Vast is komen te staan, dat een Nederlands communistisch zakenman een voorstel heeft gedaan omeen organisatie op te bouwen voor de aankoop in Tsjecho-Slowakije en de verkoop in Nederland van een groot aantal artikelen. Er hebben vervolgens onderhandelingen plaats gehad tussen enkele officiële Tsjechische vertegenwoordigers en bedoelde Nederlandse zakenman om een deel van de door deze organisatie verkregen winst af te staan aan de Communistische Partij.

Ten vervolge op de mededelingen omtrent Tsjechische spionage, dezer dagen door de Regering aan de Pers verstrekt, kan nog het volgende worden bekend gemaakt.

Zeer onlangs heeft de handelsattaché van de Tsjechische legatie, met wie de B.V.D. geruime tijd relaties heeft onderhouden, de "vrijheid verkozen". Dit was het ogenblik voor de Regering om door een publicatie Harerzijds met één slag een voorlopig einde te maken aan een ernstig euvel, n.l. de door bepaalde Tsjechische diensten tegen ons land gerichte spionage.

Door deze publicatie werd een verder voortwerken althans van deze diensten en personen onmogelijk, terwijl elke ingewijde weet, dat het niet zo gemakkelijk is om terstond de nodige vervangers te hebben om dit subversieve werk in Nederland voort te zetten.

Behalve de Tsjechische Ministeries van Binnenlandse Zaken en Oorlog zijn in deze gehele aangelegenheid ook nog het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Praag en het Departement van Buitenlandse Handel gecompromitteerd. ^{27 july} Immers de Tsjechische gezant alhier schijnt geweten te hebben, dat zijn personeel onder de bescherming van de diplomatieke immuniteit tegen ons land heeft trachten te spionneren, terwijl - zoals de Regering thans gebleken is - het Departement van Buitenlandse Handel op een andere wijze ondergrondse activiteit, niet alleen in ons land, doch in heel West-Europa, heeft bedreven.

De Regering acht het dan ook Haar plicht, om dezelfde reden als Zij de spionage organisatie ter kennis van het Nederlandse volk bracht, een aantal vertegenwoordigers van het Tsjechische Ministerie van Buitenlandse Handel te signaleren, die naar West Europa werden gezonden om op clandestiene wijze strategische grondstoffen op te kopen en te transporteren. ~~naar landen achter het IJzeren Gordijn~~
~~Het op te kopen materiaal meest, in strijd met de op dit gebied bestaande Nederlandse bepalingen, buiten de organen van het Departement van Economische Zaken en van de Nederlandse Bank om uit ons land of uit West-Europa verdwijnen in de richting van een der landen achter het IJzeren Gordijn. Zo nu en dan werden aanzienlijke bedragen door de Tsjechische Overheid ter beschikking gesteld van de opkopers om door omkoping voor transportmogelijkheden te zorgen (inclusief het veranderen van cognossementen).~~

Voorts

Aanpak van de even bedoelde handelsattaché. Dit thans pakt in verband be-
vinding van de Regering aan haar eerst publicatie was toe voegen dat

Ten behulp van buitenlandse en in andere landen van West-Europa gevestigde firma's

L/ koper, kobalt, cadmium, lood, wikkelen en industrie diamant/

Voorts kan worden medegedeeld, dat is komen vast te staan, dat een Nederlands communistisch zakenman getracht heeft van de Tsjechische staat een monopolie te verkrijgen voor de import van de navolgende goederen in Nederland:

leer en leerwaren (in het bijzonder handschoenen);

dameskousen en herensokken;

knopen;

textielgoederen;

machines.

Er hebben vervolgens onderhandelingen plaats gehad tussen enkele officiële Tsjechische vertegenwoordigers en bedoelde Nederlandse zakenman om een deel van de door import uit Tsjecho-Slowakije verkregen winst af te staan aan de Communistische Partij. Aangezien tijdens deze bespreking niemand zich al te veel wilde compromitteren stelden de Tsjechen voor, dat het geld door de Nederlander direct zou worden gestort bij de C.P., terwijl de Nederlander daarentegen verzocht het bedrag te mogen storten bij de Tsjechische legatie, opdat deze het aan de Communistische Partij in Nederland zou uitkeren. Als derde mogelijkheid werd het denkbeeld geopperd dat een Tsjech als stroman in de firma zou worden opgenomen, die dan vervolgens zijn winstaandeel aan de C.P. zou afdragen.

De Regering laat hieronder enkele namen en foto's volgen van de opkopers van strategische grondstoffen.

Op verzoek van H. P. P. D. de

herinnering aan:

Pl. Hoop P. D.

17. 1. 11. 87

M^r. Felderhof.

- 1/ Hierbij een geamendeerde editie van het concept. In het om hier. Tenlijep bestemde exemplaar bracht de dezelfde wijzigingen aan.
- 2/ De veranderingen aan het slot van pag. 1. Zijn het gevolg van een langdurig onderhoud met Thoms Reson tijdens avond. Zoals het er thans staat kan z. i. Wickens of Leon. behou bewaren offener. Hij vroeg zelfs ons tijdens een overleg met Leon behou over deze tekst niet mede te deelen dat met hem (Reson) overleg was gepleegd. Defferna heeft alles wat Hardenberg aan Reson doorgeef en wat ook maar eenigszins van belang was doorgegeven.
- 3/ Ik heb bij het om Prinses bestemde exemplaar enkele bijlagen gevoegd om hem te laten zien.
- 4/ De opmerking over het mede weten van de praat kan en natuurlijk inloopij nog uit indies Brit. behou en de hier a. i. Drees liestegen bewaren zonder hebben. Ik zou dat zelfs behou

Omdat we een eindelijk eens moeten
toeslaan.

Over het laatste stuk (Barnch) behoeven
we slechts de toestemming van hem.
Veerling.

Indien de waarheid de juistheid van
dit bericht zou ontkennen hebben we
het gepast of de wire recorder. Dan
blijft daar ook nog uit, doch dit
zou ik willen bewaren tot de con-
clusie van reflect dat Friedl Barnch,
de grote partij man, gezegd heeft tegen
zijn broer dat hij (Friedl) niet niet
hem compromitteren, doch dat er
rekenen man doen hem wat hij wilde.

5/ Ik ben $\frac{1}{2}$ half een week of maanden.

6/ Veerling was gealarmeerd door een
telefoon van Riecher, die hem zende dat
er een vandaag (Vrijdag) een follow up
uwest komen; dat hem dan zaterdag in
de handen. Dit zal wel via de Re-
gierungs pers dienst moeten gebeuren.

7/ Hoe er in over bij met de justitie hier iets in
het com een unique herinneren over de overgang
van Kwant?.

Ten vervolge op de mededelingen omtrent Tsjechische spionage, dezer dagen door de Regering aan de Pers verstrekt, kan nog het volgende worden bekend gemaakt.

Zeer onlangs heeft de handelsattaché van de Tsjechische legatie, met wie de B.V.D. geruime tijd relaties heeft onderhouden, de "vrijheid verkozen". Dit was het ogenblik voor de Regering om door een publicatie Harerzijds met één slag een voorlopig einde te maken aan een ernstig euvel, n.l. de door bepaalde Tsjechische diensten tegen ons land gerichte spionage.

Door deze publicatie werd een verder voortwerken althans van deze diensten en personen onmogelijk, terwijl elke ingewijde weet, dat het niet zo gemakkelijk is om terstond de nodige vervangers te hebben om dit subversieve werk in Nederland voort te zetten.

Behalve de Tsjechische Ministeries van Binnenlandse Zaken en Oorlog zijn in deze gehele aangelegenheid ook nog het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Praag en het Departement van Buitenlandse Handel gecompromitteerd. Immers de Tsjechische gezant alhier schijnt geweten te hebben, dat zijn personeel onder de bescherming van de diplomatieke immuniteit tegen ons land heeft trachten te spionneren, terwijl - zoals de Regering thans gebleken is - het Departement van Buitenlandse Handel op een andere wijze ondergrondse activiteit niet alleen in ons land, doch in heel West-Europa, heeft bedreven.

De Regering acht het dan ook Haar plicht, om dezelfde reden als Zij de spionage organisatie ter kennis van het Nederlandse volk bracht, een aantal vertegenwoordigers van het Tsjechische Ministerie van Buitenlandse Handel te signaleren, die naar West Europa werden gezonden om op clandestiene wijze strategische grondstoffen te kopen en te transporteren *van landen, ook het Groot Britannië.*

~~Het op te kopen materiaal moest, in strijd met de op dit gebied bestaande Nederlandse bepalingen, buiten de organen van het Departement van Economische Zaken en van de Nederlandse Bank om uit ons land of uit West-Europa verdwijnen in de richting van een der landen achter het IJzeren Gordijn. Zo nu en dan werden aanzienlijke bedragen door de Tsjechische Overheid ter beschikking gesteld van de opkopers om door omkoping voor transportmogelijkheden te zorgen (inclusief het veranderen van cognossementen).~~

Voorts

Berichten de
van de Nederlandse
handelsattaché
in Praag, thans
bevestigd berijkt
aan de Regering van
haar eerste publicatie
dat

De behulp van
Nederlandse en
in andere landen
van West-Europa
privé de firma's

L (Koper, Kobalt,
Cadmium, lood,
nikkel en indium -
tridiamant)

Voorts kan worden medegedeeld, dat is komen vast te staan, dat een Nederlands communistisch zakenman getracht heeft van de Tsjechische staat een monopolie te verkrijgen voor de import van de navolgende goederen in Nederland:

leer en leerwaren (in het bijzonder handschoenen);
dameskousen en herensokken;
knopen;
textielgoederen;
machines.

Er hebben vervolgens onderhandelingen plaats gehad tussen enkele officiële Tsjechische vertegenwoordigers en bedoelde Nederlandse zakenman om een deel van de door import uit Tsjecho-Slowakije verkregen winst af te staan aan de Communistische Partij. Aangezien tijdens deze bespreking niemand zich al te veel wilde compromitteren stelden de Tsjechen voor, dat het geld door de Nederlander direct zou worden gestort bij de C.P., terwijl de Nederlander daarentegen verzocht het bedrag te mogen storten bij de Tsjechische legatie, opdat deze het aan de Communistische Partij in Nederland zou uitkeren. Als derde mogelijkheid werd het denkbeeld geopperd dat een Tsjech als stroman in de firma zou worden opgenomen, die dan vervolgens zijn winstaandeel aan de C.P. zou afdragen.

De Regering laat hieronder enkele namen en foto's volgen van de opkopers van strategische grondstoffen.

Om deze persoon, met wie de V. V. D. relaties
heeft onderhouden, zich in veiligheid bevindt
bestaat er niet langer bezwaar tegen publicatie
van enige meer gegevens, welke de V. V. D. te
weten is gekomen en aan de Regering heeft kunnen
rapporteren omtrent de activiteit van naar Neder-
land uitgezonden voor het Vojechinske ministerie
van de Buitenlandse Handel werkzame Vojechen ter
bevordering van het vervoer van strategische materialen
naar de landen achter het Ijzeren Gordijn, in dit geval
ten behoeve van de Vojechinske industrie.
Het is het bekend geworden, dat

Korte tijd na de benoeming van Martinic tot Tsjechisch gezant in Nederland kreeg hij in Praag bezoek van een vertegenwoordiger van de Tsjechische Geheime Dienst, die hem vroeg voor deze Dienst bepaalde werkzaamheden te willen verrichten in het belang van de "veiligheid van de Tsjechische staat". Martinic gaf te kennen slechts medewerking te willen verlenen, indien het Tsjechische Ministerie van Buitenlandse Zaken hierin gekend werd. Een tweede onderhoud tussen Martinic en iemand van de Geheime Dienst werd ingeleid door de secretaris van de Tsjechische Communistische Partij, Geminder, terwijl bij deze bespreking tevens aanwezig was zekere Klicka, die vermoedelijk het Ministerie van Buitenlandse Zaken vertegenwoordigde. Tijdens deze ontmoeting werd in principe afgesproken, dat Martinic in bepaalde gevallen zijn koerier ter beschikking zou stellen van de Tsjechische Geheime Dienst, opdat brieven bestemd voor agenten, die in Nederland opereerden, op veiligwijze hun doel konden bereiken. De correspondentie van de Geheime Dienst zou worden geadresseerd aan "Lundberg", een covernaam voor Martinic. De brieven uit Praag moest hij via een tussenman aan de agent in Nederland doen toekomen.

Nadat Martinic in September 1949 zijn functie in Nederland had aanvaard, bemerkte hij geruime tijd niets van de Tsjechische Geheime Dienst, tot hij in December 1949 uit Praag een pakje ontving, waarin twee brieven zaten, één bestemd voor "Lundberg", de andere voor "Hoffmeyer", de covernaam voor de tussenpersoon. De brief voor "Lundberg" bevatte het verzoek de "Hoffmeyer" brief aan de tussenpersoon te overhandigen, indien deze zich bij Martinic meldde met een bepaalde herkenningszin. Er kwam echter niemand opdagen en maanden later ontving de gezant opnieuw een brief, waarin hem werd medegedeeld, dat de tussenman door onvoorziene omstandigheden nog niet naar Nederland had kunnen komen, maar thans elk ogenblik verwacht kon worden.

Inmiddels was het Martinic op grond van gegevens, die hij in Nederland had ontvangen, duidelijk geworden, dat de bedoelde tussenpersoon niet de geschikte man was voor dergelijke vertrouwelijke werkzaamheden en hij lichte Praag dienovereenkomstig in.

Vermoedelijk naar aanleiding van dit bericht, besloot de Tsjechische Geheime Dienst iemand naar Nederland te zenden. Op 26 Juni 1950 arriveerde hier een Tsjech, onder de valse naam Dr. Oldrich Neumann, voorgevende de boekhouding van de Tsjechische Legatie te moeten controleren. Martinic was echter juist naar Praag vertrokken, zodat Neumann geen contact met hem heeft gehad. Bij zijn vertrek naar Praag liet Neumann een brief achter, bestemd voor de gezant, waarin hij deze mededeelde, dat hij op de legatie bekend was als "Neumann" en waarin hij Martinic verzocht de "Hoffmeyer" brief zo spoedig mogelijk naar Praag terug te zenden.

Uit het bovenstaande blijkt, dat Martinic, mits gedekt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, bereid was opdrachten van de Tsjechische Geheime Dienst ten uitvoer te brengen.

Ook rekende hij het zich tot taak gegevens te verzamelen over Tsjechische emigranten in Nederland. Aan twee employé's van de legatie gaf hij opdracht Tsjechische emigrantenkringen te penetreren. De emigranten, die bereid gevonden zouden worden voor de legatie te werken en onder hun landgenoten te spionneren, mochten zij allerlei beloften doen, amnestie, gratis terugreis etc.

De hoofdfout van Martinic is geweest, dat hij wist (en zulks al die tijd getolereerd heeft) dat een van zijn medewerkers onder bescherming van de diplomatieke immuniteit actief heeft meegewerkt om namens twee verschillende Tsjechische Spionnage instanties te trachten geheime inlichtingen tegen Nederland te verzamelen.

Mees Srar. Gen. van Dep. Beethoud. Zeken

De Mees th. Einthoven kwam met de
spreek over publicatie van bijgaend mede con-
vinnig.

Met de inhoud daarvan (afgezien van
mede redactie wijzigingen) ga ik zelf over.

Gezien de reactie op de eerste publicatie in de
in "bij" en "Telegraf" en de radio uitzending in de KRP
(van th. Bekke, Landstreek van de bij) acht ik het
wel mogelijk en een gewend mede mede "Land"
medeliding te worden.

Ferdinand
Kongd. 2/11/51 —

4.27
19.232.09.278

agenc. k.A. / info

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

30.11-'51
124121

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: DEU/OE

Datum: 15 November 1951

Onderwerp: Publicatie van Tsjechische spionage

Nummer: 113867-8899 GS

Bijlage: 1.

Zeer Geheim.

ABVD t/c.
gd. kennelijke distanciering de Belgische vrees inel.
f 20/11

Ik heb de eer U hiernevens, te Uwer informatie, afschrift te doen toekomen van een schrijven van H.M.'s Ambassadeur te Brussel van 8 November 1951, No. 18293/2833, inzake de Belgische reactie op de publicatie in Nederland van het U bekend geval van Tsjechische spionage, naar welks inhoud ik mij, ter bekorting, verwijzing moge veroorloven.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
voor de Minister:
Het Hoofd van het Bureau Oost-Europa,

H. Simonet

Aan het Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst,
p/a Ministerie van Binnenlandse Zaken,
's-Gravenhage.

Tsjechische SpionageZEER GEHEIM

Brussel, 8 November 1951.

Naar aanleiding van de Tsjechische spionage affaire in Nederland heeft een mijner medewerkers alhier vernomen dat men van Belgische zijde geen maatregelen denkt te nemen tegen de Tsjechische Militair Attaché Kolonel Hoppe.

Men beschouwt Hoppe n.l. als een vrij domme man, die zich gemakkelijk in de kaart laat kijken. Tot nu toe interesseert hij zich vooral in de politieke stemming van verscheidene groepen arbeiders, in het bijzonder de transportarbeiders te Antwerpen en in het wegenprogram. Het is niet aan te nemen dat de heren achter het Ijzeren Gordijn niet reeds volledig zijn ingelicht over de stemming in Antwerpen terwijl een ieder die zich de moeite geeft het tijdschrift van de Royal Automobile Club te lezen volledig op de hoogte kan zijn van hetgeen er op het gebied van wegen geschiedt of wordt beraamd. Hoppe houdt verder contact met hogere militairen. Van bemoeienissen met soldaten, onderofficieren of subalterne officieren is tot nu toe niets gebleken.

Het gevolg is dat de Belgische Veiligheidsdienst de voorkeur geeft aan het behouden van deze man wiens gevaarlijkheid men meent te kennen boven vervanging door een opvolger van wie men niets weet en die wellicht listiger kan zijn.

De Ambassadeur,
voor deze

Zijner Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken
's - Gravenhage .-

NOTA K A (?)

Behorend bij CO 124121

Het hoofd van de Veiligheid van Staat, de Heer Caeymacx heeft mij medegedeeld dat het Departement van Buitenlandse Zaken na overleg met hem had besloten een nota te zenden om hun verwondering te kennen te geven over de handelwijze van HOPPE in Nederland.

Buitenlandse Zaken had al eerder geweigerd om HOPPE eruit te zetten op grond van de Belgische gegevens

De Belgen beschikken over zeer belangrijke gegevens omtrent HOPPE (GERBRANDS zal daar meer van weten).

Van een distanciereren van onze vrienden d.w.z. de Veiligheid van Staat, is geen sprake.

Buitenlandse Zaken in België is alleen nog beroerder dan hier. Zie het geval met **nikkel**.

Wellicht is het nuttig om Buitenlandse Zaken op hun brief te antwoorden en dan speciaal het **nikkel**-geval te vermelden. Dat **nikkel** heeft bij Caeymaex op tafel gelegen. Anders denkt Buitenlandse Zaken nog dat wij/dat **nikkel** verhaal verzonnen hebben

/ook

w.g. Einthoven (?)

Mosa KAT

Dit loopt van de Vert. v. Staat, die hier
Caeymans heeft mij medegedeeld dat
het Cong. v. Sint-Leken via overleg met
hem had besloten een nota te redden
om hem verwondering t. hem een t.
geven over de handelwijze van Stoffe
in Nederland.

Sint-Leken had al eerder geweerd
om Stoffe en uit te zetten of grond van
de Belgische gegevens.

De Belgien beschikken over een belangrijke
gegevens om t. uit Stoffe (per brand)
zal daar meer van weten.

Van een doctoreeën van onze vriend,
d.w.z. de Verlyker van de Staat,
is geen sprake.

Sint-Leken in België is alleen nog
beweende dan hier. Zie het geval met
het middel.

Wellicht is het nuttig om Sint-Leken
of hem brief te antwoorden en dan
speciaal het middel juist te vermelden;
dat middel heeft b. Caeymans of tafel
plegen. Anders denkt D. L. nog dat

Wij ook dat middel verlost we kunnen
hebben.

L

Nota
Van: KA.RA
Aan: H.BVD
Onderwerp: HOPPE.

1. Hedenmorgen heb ik een onderhoud gehad met de Hr. Caeymaex naar aanleiding van de brief van onze Ambassadeur in België aan ons B.Z.
2. Caeymaex ontkende categorisch, dat het standpunt van de Veiligheid van de Staat met betrekking tot HOPPE veranderd was; er is geen sprake van, dat de Veiligheid er de voorkeur aan zou geven HOPPE in België te houden, omdat hij dom is en men bang zou zijn in zijn plaats wellicht een gevaarlijker persoon te krijgen. Nu HOPPE zich in Nederland onmogelijk heeft gemaakt is hij ook onmogelijk in België.
3. Op mijn vraag, of zijn B.Z. dan misschien van mening veranderd was, belde hij in mijn bijzijn zijn B.Z. op - Caeymaex was 3 dagen in Londen geweest en hij was dus niet op de hoogte, wat er mogelijk deze week was gebeurd - en vernam van zijn B.Z., dat ook de Belgische Regering van mening gebleven was, dat HOPPE moest vertrekken; de nota, waarin van Belgische zijde verwondering zou worden uitgesproken over H's spionage-activiteit tegen Nederland was echter niet verzonden, omdat de Belgische Regering bij nader inzien het normaler vond, dat van Nederlandse zijde tegen HOPPE's gedragingen werd geprotesteerd in plaats van van Belgische zijde en omdat de Belgische Regering verwachtte, dat Tsjecho-Slowakije HOPPE wel zelf zou terugroepen. Deze verwachting is niet beschaamd, want j.l. Zaterdag 17 November 1951 is HOPPE, uitgeleide gedaan door talrijke personen van met zijn land bevriende missies per vliegtuig naar Praag vertrokken. Officiëel is nog geen mededeling gedaan of HOPPE inderdaad is teruggeroepen, maar de wijze waarop afscheid van hem werd genomen, maakte de indruk, dat hij niet zal terugkeren.

Zonvangers

23-11-1951.

*helpde op
geaffirmat systeem
niet meer zoals vanoudt, maar
andere mogelijkheden*

4.20
0.2.27-07.298
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Europa

Directie

No. 114744-8972 GS

ACD/124122

30-11-'51.

ACD/

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer aan
p/aBinnenl Z

Hfd. Binnenl. Veiligh. Dst.

bijlage dezès ter kennisneming aan te bieden.

's-Gravenhage,

22 NOV 1951

mh

AMBASSADE DER NEDERLANDEN

18.300/2381

ZEER GEHEIM

Tsjechische spionage.-

ZAKEN
INGEKOMEN
5 NOV. 1951
114744-8972 G.S.

47594

h

Brussel, 12 November 1951.

Hierbij moge ik Uwer Excellentie doen toekomen de terzake dienende delen van een brief, welke mij gezonden werd door een persoon die goed bekend is met de toestanden binnen het Tsjechische Gezantschap alhier naar aanleiding van de spionage van Tsjechen in Nederland, België en Luxemburg.

16/11

De Ambassadeur,
voor deze

*H B V D
u B J 26/11*

Zijner Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken
's - Gravenhage .-

AMBASSADE DER NEDERLANDEN

AFSCHRIFT

In April 1948 Col. Vasiček was assigned to the Czech Legation in Brussels as military attaché. He, as I knew well, did not make political espionage. He made many friends in Belgian military circles. In July or August Col. Vasiček was assigned as military attaché to the Czech Legation in Paris. On his place came Maj. Jiri Horsky.

Horsky, whose former name is Berger, was a member of the Communist Interbrigade during the Spanish War. Later became an officer in the Ministry of Defence at the Czech Government in Exile in London. There he came in contact with all members of the Communist Party in the Government (Dr. Vl. Clementis, Dr. Loebel, Nosek). All these stood openly against the late president Dr. Benès and the Minister of Defence General Ingr. Their activities led in 1940 to an armed putch. The English Government was forced to make steps and most of the Czech soldiers and officers with a communist mind were sent to the British unit Pioneer Corps. For all these communist activities was Horsky in Czechoslovakia in 1945 rewarded with high political function in the Czech Army and became one of the co-founders of the political police O.B.Z. Horsky is not a military expert. He was sent to Belgium to do the following job:

1. to organize counter-espionage service for the Czech military Office and the Communist Party because Brussels began to be the center of the international conferences (Benelux, ERP, Atlantic Pact, etc.)
2. to collect the information about Czech refugees in Belgium, France and Holland
3. to organize Czech colony (mostly among the miners in Liège, Charleroi and Mons). He wanted to give them political education in communist line and use them in eventual strikes in mines. For these purposes he always had large sums of money at his disposal.
4. to keep contact with the Belgian Communist Party.
5. to keep contact with the members of Soviet Legation in Brussels
6. to make military espionage in Belgium, Holland and France.

AMBASSADE DER NEDERLANDEN

To suit these purposes he was equipped from Czechoslovakia with all facilities such as film and photographic camera's and I think that he had a radio transmitter and receiver. His driver certain Sjoboda was a trained radio-telegraphist.

Here are some explanations to the previous points:

- ad 1. Horsky asked his colleagues repeatedly to give him the copies of economical records (these were mainly about compensation between Belgium and CSR and the paying balance).
2. He received most of the informations against Cjech refugees from Miroslav Kabat, Adjoint commercial attaché.
3. He went quite often to the centre of the Belgian coal-mines, where he kept direct contact with Cjech miners.
4. He was often meeting the top Belgian Communists (Lallemand, Terive) and other sympathizers with the party (Mortiz Zimmermann, Mme Perl, Liebman). All of them were friends of M. Kabat.
5. He had the best relations with the first secretary of the Soviet-Embassy M. Charpov. Charpov, who represents M.V.D. (secret Political Service) at the Embassy, was also very good friend of Kabat.
6. He went often to Holland and France where he as well as in Belgium made many films and photographs on entirely military subjects.

In September 1948 when the minister of Cjech Ministry of Foreign Trade, Dr. A. Gregor, came to Brussels he forbade the commercial attaché, to take part in any political activities. The former Minister Rakšany was informed of this.

Horsky was trying to get in contact with the commercial attaché of the Cjech Legation in the Hague, Dr. Strnad. But during one of his visits in Prague, Strnad asked his chef, Dr. Gregor, for advice. Minister Gregor ordered him to take care for economical relations only and not for politics. It was in November 1949 when Dr. Strnad told Horsky not to ask him for cooperation and hinted on his discussion with the Minister.

AMBASSADE DER NEDERLANDEN

Horsky often asked for technical informations about the production of jet-propulsion engines for planes. These engines were supposed to be made here in Belgium with English licence (Rolls-Royce Merne) for planes Gloucester-Meteor. When the members of the Cjech Legation refused even to talk to him or give him any informations, Horsky threatened with the Soviets and their army. which, as he used to say, will soon occupy Belgium. I am quite certain that Horsky did not understand arms at all. In 1949 at the technical exposition in Liège, while looking at FN-arms, he talked as a complete layman. And when the factory FN was showing briefly manufacturing of a normal army-pistol Horsky busily scribbled notes saying, these were very valuable details in production. On the other hand some of the firms were showing machines for filling cartridges automatically. He hardly looked at these, because he did not know what they were for.

Horsky has not the education of an officer. He was promoted only for political reasons. Meanwhile Col. Vasicek was in Paris. In 1949 was called back to Cjechoslovakia (he was very intelligent, a professional soldier and is now serving 15 years of a prison term). Horsky was assigned on Vasicek's place to Paris (now promoted as Lt.Col.). In the same time, However, the French military attaché in Prague was recalled and the French government refused Horsky's agreement. Horsky could no longer stay in Belgium because a new military attaché, Major Hoppe was already assigned on his place. But Horsky stayed since August till December 1949 in Brussels and gave instructions to Hoppe. Then he left for Prague, where he received a very good position in the Cjech Army Headquarters in the political Department. M.Kabat, when called back to Prague in December 1948, was constantly in contact with Horsky, especially after Horsky's definitive return to Prague. Hoppe took over completely all Horsky's work, also his driver Svoboda, with whom he became best friend. Horsky talked sufficiently English, French, Hungarian, German, Russian and Cjech. Hoppe on the other hand speaks next to Cjech a little Russian.

Hoppe is a membre of O.B.Z. in Cjech army, that is in the political Department. His friends in political work were his driver and a young clerk from the Legation, Klouda, who ~~because~~

AMBASSADE DER NEDERLANDEN

became one of the first employees of the Czech Legation in Leopoldville in Congo, Klouda was sent to Congo ~~from~~^{for} political reasons only. He stayed in contact with Hoppe.

Hoppe, however, was in his work much softer and more sympathetic. That is why he perhaps gained confidence from more people and on account of that, received more informations.

No. B.V.D.
124122

Betreft: Tsjechische
spionnage-affaire

ZEER GEHEIM

UITGEOEKT

Met verwijzing naar Uw zeer geheim schrijven van 15 November jl. kenmerk DEU/OE No. 113867-8899 GS heb ik de eer Uwer Excellentie mede te delen, dat ik de inhoud van het daarbij in afschrift aangeboden schrijven van Hr.Ms. Ambassadeur te Brussel bij de Belgische Veiligheidsdienst heb laten verifiëren met het navolgende resultaat.

Het standpunt van de Belgische zusterdienst ten aanzien van Kolonel Hoppe is ongewijzigd gebleken. Deze dienst beschikt over gegevens, welke ook dezerzijds bekend zijn, waaruit kan blijken, dat de Kolonel Hoppe zich op het verkrijgen van dezelfde soort informatie heeft toegelegd als in de publicatie omtrent de Tsjechische spionnage-affaire in Nederland zijn genoemd, welke zich zeker niet bepalen tot de politieke stemming onder een groep arbeiders en het wegenprogramma. Het daarbij door hem gevolgde systeem heeft niet de indruk gemaakt met een vrij domme man te doen te hebben, maar integendeel van een geraffineerde werkwijze. Er is dan ook geen sprake van dat de Belgische dienst er de voorkeur aan zou hebben gegeven hem in België te houden. Reeds eerder werd aan Buitenlandse Zaken verzocht zijn terugroeping te bewerkstelligen. Dit verzoek werd ten tijde van de aan de publicatie voorafgaande besprekingen herhaald en vond toen ook de instemming van het Belgische Ministerie. Achteraf is daarvan echter afgezien omdat men het normaler achtte, indien een protest van de Nederlandse Regering zou uitgaan, aangezien alleen activiteiten van Hoppe in Nederland openbaar waren gemaakt. De verwachting dat Hoppe uit eigen beweging zou vertrekken is niet beschaamd. Op 17 November jl. is hij per vliegtuig naar Praag vertrokken, uitgeleide gedaan door talrijke personen van met zijn land bevriende missies. Afgewacht dient nog te worden of dit vertrek een gevolg is van een officiële terugroeping.

Op grond van deze inlichtingen is het voor mij onbegrijpelijk aan welke bron de medewerker van onze Ambassadeur zijn informatie kan hebben ontleend. Aangezien mijn gegevens geen enkele steun geven aan de door hem verkregen voorstelling van zaken zou ik het wel op prijs stellen, indien Uwe Excellentie onze Ambassadeur te Brussel onder bekendstelling van de inhoud van dit schrijven zou kunnen verzoeken zich nader bij het Belgische Ministerie van Buitenlandse Zaken te vergewissen omtrent de juistheid van de berichten van zijn medewerker en het resultaat daarvan te willen rapporteren.

Aan het bovenstaande moge nog worden toegevoegd, dat ik inmiddels in het bezit kwam van een fotocopie van de brief van onze Ambassadeur van 12 November jl. No. 18300/2881 toegezonden bij nota van Directie Europa van Uw Ministerie dd. 22 November jl. No. 114744-8972 GS.

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Buitenlandse Zaken
te 's-GRAVENHAGE.

Het Hoofd van de Dienst,
MR. A. van MAANEN
Mr. H.W. Felderhof

4128
09.227-09.21
21
07.262-09.293
18-12-57
ACD/120317

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Algemene Zaken
Onderwerp: Tsjechische spionagezaak.

Datum: 14 December 1951.
Nummer: 124402-9765 GS

ZEER GEHEIM

Naar aanleiding van Uw schrijven d.d. 28 November 1951, No. 124122, heb ik de eer U mede te delen, aan Harer Majesteits Ambassadeur te Brussel inlichtingen te hebben verzocht, aan welke bron de gegevens vermeld in de bijlage bij mijn brief van 15 November j.l. DEU/OE No. 113867-8899 GS waren ontleend.

Baron van Harinxma deelde mij daarop mede, dat de gerapporteerde gegevens verkregen werden op de betrokken afdeling van het Ministerie van Buitenlandse Zaken alhier. De mening ten Departemente zou naar de betrokken ambtenaar te verstaan gaf, die van de Heer de Foy, Inspecteur-Generaal van de veiligheid, weergeven.

Bij dit gesprek werd er in zachte vorm over geklaagd, dat de publicatie zonder voorkennis van Belgische zijde zou hebben plaats gevonden.

Baron van Harinxma geeft hieromtrent als zijn oordeel te kennen, dat het hem niet zou verbazen indien de geheime aard van het onderzoek in deze zaak ten gevolge heeft gehad dat slechts een minimum aantal personen met de voorgeschiedenis bekend is geweest. Hierdoor zou het, aldus de Ambassadeur, mogelijk zijn, dat zelfs in de hoogste kringen verschil van opvatting in deze bestaat.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister:
De Chef der Directie,

Aan: Zijne Excellentie de Heer
Minister van Binnenlandse Zaken,
Afd. Binnenlandse Veiligheids Dienst,
te

's - G r a v e n h a g e .

→ Hand.
dit if waf. vj.

C.P. 369

18th September, 1952.

I am sorry to bring you bad news concerning the evacuation of PADDEL. We have now had a letter from London which includes the following bill for services in connection with the evacuation of his family. This is set out as follows:-

	£.	s.	d.
25.10.51. Two single air tickets @ £138. 14. Od. each			
25.10.51. One half single air ticket @ £69. 7. Od.	346.	15.	0.
Oct. 51 Over-weight on baggage paid at airport	23.	3.	10.
" " Advance to PADDEL at request of your service	5.	0.	0.
" " Advance to Eric (escorting PADDEL)	7.	10.	0.
	<hr/>		
at f. 10.63 to £1	£382.	8.	10. = f. 4,065.35
	<hr/> <hr/>		

In accordance with arrangements made at the time of incurring this expenditure, I would be glad if you could refund the equivalent of £382. 8. 10d. (i.e. f. 4,065.35) so that we may adjust our records accordingly.

Paid

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 2060

NAAM: OPERATIE PADDEL

- 1 Aangelegd op verzoek van CVN/I
ACD/PA 10-3-52.
- 2 CVL I,
Gaaf U accoord met inzage door EC 8 (tijd. bij KO)? ACD/PA, 21.2.57.
- 3 *ACD/PA accoord. CVL I 22/2. 57.*
4 ~~van EC 8~~ Retour/ontvangen op 1.3.57. ACD/PA, 1.3.57.
- 5 CVL I,
Gaaf U accoord met doorzending van dit OD naar KEW (Hr.S.)?
ACD/PA, 12.9.57.
- 6 *ACD/PA acc. CVL I 13/9. 57*
7. Retour ontvangen van KEW. ACD/PA, 29.10.57.

dupl.

VERWIJZING VOOR PD 12257 - MARTINIC J.

~~Zie ook OD 2060 - diverse stukken uit 1951.~~

No. C.P. 119

12th September, 1951.

Reference your verbal report on the activities of BOUMESTER, WEITJENS, "JORDANA" and Co. with special reference to the financing of the Western German Armaments and steel industries, I have had a letter to say that my people are very interested indeed in the substance of this report which is of very considerable value.

We have been asked whether we can follow it up with information on the plot in Western Germany both from the Czechoslovak as well as from the Western points of view. Can PADDEL tell us any more about the American individuals and their business proposals, where their funds are held and whether they are in fact only acting for other vested interests, since the amount of money is very large indeed.

Can PADDEL also be asked to find out what the Czechoslovak reactions have been in Prague so far and have they yet shown any sign of their intentions regarding the investment plan? This is a most important point and has wide ramifications elsewhere than in Germany.

The comment goes on to add that they feel that it is unlikely that WEITJENS will let the Americans slip through his fingers unless the Czechs make early and definite proposals which will reward him for his efforts. Finally, should you be able to provide the names of the Western German firms which have been selected for these transactions and the amounts they will definitely invest, we would be grateful.

NEO/PA

Afhankelijk van
Medicine

in Groene Padden

PHE 6/9.68

43^a

Handwritten note

9/30/11

Dr. H.N.Boon

's-Gravenhage, 2 November 1951

PERSOONLIJK

Amice,

Naar aanleiding van Uw zeer geheim persoonlijk schrijven aan Minister Stikker inzake de persoon van de heer Martinic, heeft de Minister mij doen weten dat hij aan Minister Teulings had gezegd, dat deze aangelegenheid hem wel "schichtig maakte".

Ter aanvulling van deze mededeling moge ik U doen weten dat naar mijn indruk uit de bijlage van Uw brief Martinic niet meer heeft gedaan dan de Nederlandse ambtenaren van de Buitenlandse Dienst geregeld eveneens doen ten behoeve van de handlangers van Jhr. De Muralt. Ofschoon het gebruik van de koerier voor deze doeleinden zeker niet officieel gesanctionneerd is, is het wel een stilzwijgend internationaal gebruik geworden dat de inlichtingendiensten ook van de met ons verbonden landen gebruik maken van de diplomatieke protectie, waar deze van nut kan zijn. In hoeverre de activiteit van geheime dienst in bepaalde landen al dan niet gericht is tegen de politiek van het land, waar dit bedrijf wordt uitgeoefend, is een zaak waarover verschillende appreciatie mogelijk is.

In ieder geval heb ik vooralsnog niet de indruk dat Martinic dingen heeft gedaan op grond waarvan de Nederlandse Regering hem persona non grata zou moeten verklaren. Tegen een publicatie van de feiten over Martinic bestaat overwegend bezwaar, omdat daardoor een diplomatiek incident zou worden geprovoceerd zonder enig nut voor Nederland en met als enig gevolg dat Martinic of om asyl vraagt en wij diensgevolge een zeer onwenselijke emigre meer binnen onze landsgrenzen hebben, of wel de Gezant naar Tsjechoslowakije terugkeert en deze gebruikt wordt als middelpunt van een nieuwe lastercampagne tegen Nederland. Voordat door Uw Dienst inzake de Gezant iets wordt gedaan, schijnt mij in ieder geval een grondig overleg zowel op ambtelijk als op ministerieel niveau noodzakelijk.

Met vriendelijke groeten,

De WelEdelGestrenge Heer
de Heer Mr. L. Einthoven
Javastraat 68
's-Gravenhage

NOTA.

Mijn bezoek op Vrijdagnmiddag jl. om 16.30 uur aan de heer Boon, die tijdens het onderhoud werd geassisteerd door enkele van zijn naaste medewerkers, w.o. Prof. van Boetselaer en Mr. Eschauzier, hoofd van de Afdeling Voorlichting, had een volkomen negatief resultaat.

Mij werd in de eerste plaats op vriendelijke, doch zeer uitvoerige wijze aan het verstand gebracht, dat Buitenlandse Zaken in de plaats gehad hebbende publicatie gekend had moeten worden.

Op zeer besliste wijze heb ik de heren medegedeeld, dat de woordelijke tekst van de publicatie, 5 dagen vóór het stuk aan het A.N.P. werd verstrekt, bij Minister Stikker op tafel had gelegen; dat de Minister in Uw bijzijn 36 uur na de ontvangst van de documenten tegen het laatste gedeelte bezwaren had geopperd, doch zijn fiat had gegeven op de beide eerste delen; dat de Minister mij niet naar enige andere afdeling van zijn Ministerie had verwezen en dat dus elk verwijt aan mij gericht volkomen misplaatst was.

De heren erkenden dit alles ronduit en zeiden hun Minister uiteraard niet te kunnen desavoueren.

Komende op de punten van de met U in Vaght besproken vervolgpublishatie, die ik niet heb getoond, doch waarvan ik de principes slechts heb besproken, bleek iedereen unaniem tegen elke vorm van welke nieuwe publicatie dan ook te zijn.

Er was geen enkele reden om te publiceren, dat de Handelsattaché verdwenen was, aangezien hij zich niet op Buitenlandse Zaken had gemeld om asyl. Officieel wist Buitenlandse Zaken in het geheel niet waar hij was. Wanneer zou blijken, dat hij al die tijd voor de B.V.D. had gewerkt zou de Tsjechische Gezant terecht kunnen opmerken: waarom hebben jullie me niet tegen deze ontrouwe dienaar gewaarschuwd? (n.b. tegen een man, die hier met medewerkers van de Gezant bestemd was voor spionage-werkzaamheden).

Iets mededelen over de swarhandelaren, zonder tegelijkertijd te melden, dat wij de nodige contra-maatregelen hadden getroffen, zou als enig gevolg hebben, dat de Engelsen en Amerikanen ons met verwijten zouden overladen over onze - door de heren van Buitenlandse Zaken overigens toegegeven - nalatigheid. Ook mijn opmerking, dat wij ons, door deze practijken niet te signaleren, moreel medeplichtig maakten aan deze knoeierijen, die weliswaar niet strafbaar waren maar toch in strijd met de goede trouw, mocht niet baten.

Het feit, dat de Gezant geweten heeft - althans zo meende hij - van de rol, die de Handelsattaché speelde op spionage-terrein, was niets bijzonders, want dat gebeurde ongeveer overal. Op mijn vraag, wat de Tsjechen in een soortgelijk geval met onze Gezant zouden doen kreeg ik geen behoorlijk antwoord.

Selfe

Zelfs de publicatie van de pogingen om de Communistische Partij aan geld te helpen door middel van handelstransacties ontraaide men.

Ik ben zeer teleurgesteld om 17.45 uur vertrokken om mij voor een bespreking naar Utrecht te begeven. Toen ik U van daaruit telefoneerde kon ik niet vrijuit spreken omdat er mensen in het vertrek zaten en vooral ook omdat de verbinding Utrecht-Den Bosch niet geautomatiseerd is, zodat de telefoonjuffrouw telkens interrumpeerde.

Mijn teleurstelling vloeit voort uit het feit, dat er een schier onoverbrugbare kloof is tussen mijn visie en die van het merendeel van mijn medewerkers aan de ene kant, en de Regering, die geadviseerd en gesteund wordt door de meeste van Haar verantwoordelijke ahtenaren ter andere zijde.

Wanneer de B.V.D. met veel moeite in het grootste geheim belangrijke ontdekkingen gedaan heeft, dan moet er met deze gegevens iets gebeuren, zodra dat geheim niet langer bewaard behoeft te worden. Dan moeten deze feiten gehanteerd worden tot de aanval op het communisme in de verschillende verschijningsvormen, die wij er hier te lande van beleven; dan moeten wij onze bijdrage leveren aan het internationale geheel van onze Geallieerden door wapens kapot te maken, die anders weer tegen anderen worden aangewend. Kortom er moet actie zijn op het moment, dat geheimhouding geen zin meer heeft. Men moet door deze actie een nog groter kwaad voorkomen.

Insteede daarvan vindt men allerwege de grootste passiviteit, die wordt opgediend als "voorzichtig beleid".

De Communisten hier in Nederland doen niets anders dan onze rechtsorde in woord en geschrift ondermijnen. Wij verdedigen ons daar nauwelijks tegen. Het is daarom begrijpelijk, dat men te meer terugdienst voor de aanval, die hierin zou moeten bestaan, dat wij b.v. deze klassieke communistische poging om aan geld te komen via handelstransacties (in de laatste oorlog is de zg. Rote Kapelle daarvan een voorbeeld) openlijk aan de haak zouden stellen.

De publicatie van deze feiten zou grote verwarring brengen in de vijandelijke gelederen. Het zou een aantal communisten de ogen openen, het grote publiek zou gewaarschuld worden, belastingautoriteiten zouden meer aandacht wijden aan deze transacties. Kortom, het zou een aanmerkelijk politiek winstpunt zijn in de strijd tegen het communisme. Maar men wil vooral geen strijd.

Ik heb verder nog aangehaald tijdens mijn gesprek op Buitenlandse Zaken, dat er op chantage gelijkende pressie moest worden uitgeoefend door het Tsjechische Gezantschap op de Nederlandse handelaren, die voor hun bestaan afhankelijk waren van hun zaken met Tsjecho-Slowakije, om naar de Economische Conferentie in Moskou te gaan. Mij werd toen geantwoord, dat zulke dingen overal gebeuren, dat nl. de Spaanse Gezant onlangs op Buitenlandse Zaken gevraagd had om adressen van Nederlandse Vakverenigingsleiders, om deze een uitnodiging te zenden arbeidstoestanden in Spanje te komen bezien. Het argument sloeg als een tang op een varken, doch men wrong zich in allerlei bochten om vooral maar niets te doen.

Er blijft nu nog een ding over: Uw beroep op de Ministerraad, waarin wellicht de Ministers Staf, Liefstuck en Mulderije U zullen steunen.

Ik kan uiteraard niet beoordelen of U het debat het beste zult kunnen voeren op principiële gronden, zonder U aan een tekst te binden, dan wel of U meteen ook een tekst wilt bespreken. Ik zou mij kunnen voorstellen, dat U de opstelling van een tekst, na uiteraard de principiële instemming verkregen te hebben, zoudt kunnen doen in overleg met de Minister-President en bv. de Minister van Justitie (in verband met de spionnagekant van de zaak).

7
Mocht men nog terugkomen op de plaats gehad hebbende publicatie dan moge ik U nog herinneren, aan hetgeen ik ook aan de redacties heb medegedeeld tijdens de AKP-bijeenkomst, dat de vermelding van de feiten, zoals deze is geschied, dus in alle bijzonderheden, opzettelijk heeft plaats gehad om de tegenpartij belachelijk en onmogelijk te maken. Deze tekst was dus in hoofdzaak bedoeld voor buitenlands gebruik om de spionnen aan te tonen, dat zij zo slechtgewerkt hebben, dat de Nederlandse veiligheidsdienst van uur tot uur op de hoogte was van hun doen en laten. Dit betekent voor deze spionnen, dat zij verder onmogelijk zijn in hun eigen milieu en wij dus van hen af zijn en niet alleen wij Nederlanders, maar het Westen in het algemeen.

Wellicht is het voor U interessant om te weten, dat wij tot deze actieve aanvalspolitiek hebben besloten mede op advies van onze Engelse intelligence-vrienden, die de hele affaire met ons hebben meegemaakt.

Wassenaar, 3 November 1951.

3.11.51
aan Min. v. Binn. Z.

Door ACD/CI in aug. 1967 van HBVD ontv.

PERSOONLIJK
AD 2060

42a

STRIKT PERSOONLIJK - GEHEIM

10x vernieuwd
10/2/000
ADP

NOTA.

Mijn bezoek op Vrijdagmiddag jl. om 16.30 uur aan de heer Boon, die tijdens het onderhoud werd geassisteerd door enkele van zijn naaste medewerkers, w.o. Prof. van Boetzelaer en Mr. Eschauzier, hoofd van de Afdeling Voorlichting, had een volkomen negatief resultaat.

Mij werd in de eerste plaats op vriendelijke, doch zeer uitvoerige wijze aan het verstand gebracht, dat Buitenlandse Zaken in de plaats gehad hebbende publicatie gekend had moeten worden.

Op zeer besliste wijze heb ik de heren medegedeeld, dat de woordelijke tekst van de publicatie, 5 dagen vóór het stuk aan het A.N.P. werd verstrekt, bij Minister Stikker op tafel had gelegen; dat de Minister in Uw bijzijn 36 uur na de ontvangst van de documenten tegen het laatste gedeelte bezwaren had geopperd, doch zijn fiat had gegeven op de beide eerste delen; dat de Minister mij niet naar enige andere afdeling van zijn Ministerie had verwezen en dat dus elk verwijt aan mij gericht volkomen misplaatst was.

De heren erkenden dit alles ronduit en zeiden hun Minister uiteraard niet te kunnen desavoueren.

Komende op de punten van de met U in Vught besproken vervolgpublishatie, die ik niet heb getoond, doch waarvan ik de principes slechts heb besproken, bleek iedereen unaniem tegen elke vorm van welke nieuwe publicatie dan ook te zijn.

Er was geen enkele reden om te publiceren, dat de Handelsattaché verdwenen was, aangezien hij zich niet op Buitenlandse Zaken had gemeld om asyl. Officieel wist Buitenlandse Zaken in het geheel niet waar hij was. Wanneer zou blijken, dat hij al die tijd voor de B.V.D. had gewerkt zou de Tsjechische Gezant terecht kunnen opmerken: waarom hebben jullie me niet tegen deze ontrouwe dienaar gewaarschuwd? (n.b. tegen een man, die hier met medeweten van de Gezant bestemd was voor spionage-werkzaamheden).

Iets mededelen over de zwarthandelaren, zonder tegelijkertijd te melden, dat wij de nodige contra-maatregelen hadden getroffen, zou als enig gevolg hebben, dat de Engelsen en Amerikanen ons met verwijten zouden overladen over onze - door de heren van Buitenlandse Zaken overigens toegegeven - nalatigheid. Ook mijn opmerking, dat wij ons, door deze praktijken niet te signaleren, moreel medeplichtig maakten aan deze knoeierijen, die weliswaar niet strafbaar waren maar toch in strijd met de goede trouw, mocht niet baten.

Het feit, dat de Gezant geweten heeft - althans zo meende hij - van de rol, die de Handelsattaché speelde op spionage-terrein, was niets bijzonders, want dat gebeurde ongeveer overal. Op mijn vraag, wat de Tsjechen in een soortgelijk geval met onze Gezant zouden doen kreeg ik geen behoorlijk antwoord.

Zelfs

Zelfs de publicatie van de pogingen om de Communistische Partij aan geld te helpen door middel van handelstransacties ontraadde men.

Ik ben zeer teleurgesteld om 17.45 uur vertrokken om mij voor een bespreking naar Utrecht te begeven. Toen ik U van daaruit telefoneerde kon ik niet vrijuit spreken omdat er mensen in het vertrek zaten en vooral ook omdat de verbinding Utrecht-Den Bosch niet geautomatiseerd is, zodat de telefoonjuffrouw telkens interrumpeerde.

Mijn teleurstelling vloeit voort uit het feit, dat er een schier onoverbrugbare kloof is tussen mijn visie en die van het merendeel van mijn medewerkers aan de ene kant, en de Regering, die geadviseerd en gesteund wordt door de meeste van Haar verantwoordelijke ambtenaren ter andere zijde.

Wanneer de B.V.D. met veel moeite in het grootste geheim belangrijke ontdekkingen gedaan heeft, dan moet er met deze gegevens iets gebeuren, zodra dat geheim niet langer bewaard behoeft te worden. Dan moeten deze feiten gehanteerd worden tot de aanval op het communisme in de verschillende verschijningsvormen, die wij er hier te lande van beleven; dan moeten wij onze bijdrage leveren aan het internationale geheel van onze Geallieerden door wapens kapot te maken, die anders weer tegen anderen worden aangewend. Kortom er moet actie zijn op het moment, dat geheimhouding geen zin meer heeft. Men moet door deze actie een nog groter kwaad voorkomen.

Insteede daarvan vindt men allerwege de grootste passiviteit, die wordt opgediend als "voorzichtig beleid".

De Communisten hier in Nederland doen niets anders dan onze rechtsoorde in woord en geschrift ondermijnen. Wij verdedigen ons daar nauwelijks tegen. Het is daarom begrijpelijk, dat men te meer terugdienst voor de aanval, die hierin zou moeten bestaan, dat wij b.v. deze klassieke communistische poging om aan geld te komen via handelstransacties (in de laatste oorlog is de zg. Rote Kapelle daarvan een voorbeeld) openlijk aan de kaak zouden stellen.

De publicatie van deze feiten zou grote verwarring brengen in de vijandelijke gelederen. Het zou een aantal communisten de ogen openen, het grote publiek zou gewaarschuwd worden, belastingautoriteiten zouden meer aandacht wijden aan deze transacties. Kortom, het zou een aanmerkelijk politiek winstpunt zijn in de strijd tegen het communisme. Maar men wil vooral geen strijd.

Ik heb verder nog aangehaald tijdens mijn gesprek op Buitenlandse Zaken, dat er op chantage gelijkende pressie moest worden uitgeoefend door het Tsjechische Gezantschap op de Nederlandse handelaren, die voor hun bestaan afhankelijk waren van hun zaken met Tsjecho-Slowakije, om naar de Economische Conferentie in Moskou te gaan. Mij werd toen geantwoord, dat zulke dingen overal gebeuren, dat nl. de Spaanse Gezant onlangs op Buitenlandse Zaken gevraagd had om adressen van Nederlandse Vakverenigingsleiders, om deze een uitnodiging te zenden arbeidstoestanden in Spanje te komen bezien. Het argument sloeg als een tang op een varken, doch men wrong zich in allerlei bochten om vooral maar niets te doen.

Er blijft nu nog een ding over: Uw beroep op de Ministerraad, waarin wellicht de Ministers Staf, IJffinck en Mulderije U zullen steunen.

. Ik kan uiteraard niet beoordelen of U het debat het beste zult kunnen voeren op principiële gronden, zonder U aan een tekst te binden, dan wel of U meteen ook een tekst wilt bespreken. Ik zou mij kunnen voorstellen, dat U de opstelling van een tekst, na uiteraard de principiële instemming verkregen te hebben, zoudt kunnen doen in overleg met de Minister-President en bv. de Minister van Justitie (in verband met de spionagekant van de zaak).

Mocht men nog terugkomen op de plaats gehad hebbende publicatie dan moge ik U nog herinneren, aan hetgeen ik ook aan de redacties heb medegedeeld tijdens de ANP-bijeenkomst, dat de vermelding van de feiten, zoals deze is geschied, dus in alle bijzonderheden, opzettelijk heeft plaats gehad om de tegenpartij belachelijk en onmogelijk te maken. Deze tekst was dus in hoofdzaak bedoeld voor buitenlands gebruik om de spionnen aan te tonen, dat zij zò slecht gewerkt hebben, dat de Nederlandse veiligheidsdienst van uur tot uur op de hoogte was van hun doen en laten. Dit betekent voor deze spionnen, dat zij verder onmogelijk zijn in hun eigen milieu en wij dus van hen af zijn en niet alleen wij Nederlanders, maar het Westen in het algemeen.

Wellicht is het voor U interessant om te weten, dat wij tot deze actieve aanvalspolitiek hebben besloten mede op advies van onze Engelse intelligence-vrienden, die de hele affaire met ons hebben meegedeeld.

Wassenaar, 3 November 1951.

17/3

INTERN/VERTROUWELIJK

Berger

Aan : ACD / PA
Van : C
Betr.: Operatie Paddel.

Bijgaande stukken zijn afkomstig uit het archief van C., *afkomstig van Saralme*
Indien reeds bij ACD aanwezig dan kan dit stuk vernietigd worden, zo niet, opnemen in ACD.

P.H.C,5:9.....19.68
4

GEEN ACTIE ZONDER OVERLEG MET ...

INTERN/VERTROUWELIJK

Reference your no. CP 320 of June 28 th.

We have practically no information on the present defensive security measures at the Czech Legation in the Hague.

The only member of the legation who might be in charge of security and surveillance is the driver KRAVCIK.

It is known that K. speaks his foreign languages better than STOEKL. He was very often present at the residence of MARTINIC when Mrs. M. was preparing her departure. (Though BRONDOS was there very much also).

It is also reported that K. has advised a visitor to the Czech legation to be very careful in going from the Czech legation to other, non communist, legations, as the Dutch secret service apparently possessed X-ray eyes because they seemed to know everything.

Also we have a report that K. has been observed a couple of weeks ago in the vicinity of the Lange Voorhout, apparently engaged in a surveillance. This information is however very vague.

Another instance of K's position is the information that he once took a foreign visitor of the Czech legation to the railway station in the Hague together with BRONDOS. When he recognised an acquaintance of both him and BRONDOS, it was KRAVCIK who hailed the acquaintance and introduced the foreign visitor. It has also been noticed that K. is usually well dressed and does not seem to consider himself of a lower status than the other employees. He also once offered the use of the legation-car to a visitor without consulting his superiors.

The above are indications only we have no inside information at present.

C.P. 520

28th June, 1952.

Subject:- PADDLE and the Czechs

We have had a letter from our research desk concerned with Czechoslovakia asking whether you could enlighten us on the following.

The PADDLE reports have given a fairly comprehensive picture of Czech Military and Political intelligence in Holland but we are not well informed on the defensive measures among the Czechs at their Legation here. Department III A(b) in Prague is concerned with the task of surveillance of Legation personnel abroad but who the III A (b) representative in The Hague can be we have no means of judging. One candidate is Milan BRETYS who left in June, 1949, another might be P. PALOVA, while a third might well be STOKKL, who by virtue of his position might be suitably placed but about whom nothing is known.

It is felt that it is intrinsically impossible for there to be no member of the Legation in Holland charged with the task of keeping his eye on other members of the Legation, to say nothing of emigres and other nationals. It might be possible that some person in the Legation in Belgium may be charged with the task of covering both Holland and that country. Even if this were so we do not seem to have any evidence that any member of the Legation reports to Belgium on security matters.

May we have your advice please and do your records show any indications of the workings of the security side of Czech intelligence in this part of the world?

INTERN/VERTROUWELIJK

Aan: ACD / PA

Van: C

Betr.: CENTROTEX

In dossier Paardel
→

Bijgaande stukken zijn afkomstig uit het archief
van C.

- afkomstig Expressie.

Indien reeds bij ACD aanwezig dan kan dit stuk
vernietigd worden, zo niet, opnemen in ACD.

P.H.C., ... 9. 9. 1959

GEEN ACTIE ZONDER OVERLEG MET

INTERN/VERTROUWELIJK

SH/54/071 du 2.4.1954

Référence: Votre CFH/54/119 du 1.3.1954

Objet: A/S "CENTROTEX"

Nous vous adressons nos plus vifs remerciements pour votre rapport sur la "CENTROTEX", qui complète la documentation que nous possédons sur cette entreprise nationalisée tchèque.

En vous adressant - ci-joint - des précisions sur la représentation de la "CENTROTEX" en France, nous sommes amenés à évoquer l'affaire PADDEL, que vous nous avez transmise il y a deux ans.

Il y était dit que l'Attaché commercial Tchécoslovaque devait s'efforcer de recueillir le maximum de renseignements techniques et personnels sur les Hollandais qui faisaient des demandes de visa pour la Tchécoslovaquie.

Il est permis de déduire de cette information, que tous les étrangers demandant un visa pour ce pays sont l'objet d'une enquête systématique et approfondie et que le visa n'est accordé que si l'enquête est favorable.

C'est dans cet esprit que nous vous communiquons les noms des ressortissants Hollandais qui sollicitent un visa pour les pays du bloc oriental, dans la mesure où nous pouvons les identifier.

Nous pensons que le processus de demande et d'octroi de visa à destinations des pays de l'Europe Orientale gagnerait beaucoup à être précisé; c'est pourquoi nous nous permettons de vous suggérer de demander à la source de votre rapport sur la "CENTROTEX" :

./.

- 1)- toutes précisions sur la façon dont les étrangers obtiennent des visas d'entrée en Tchécoslovaquie,
- 2)- Les formalités qu'ils doivent remplir, les questionnaires écrits ou verbaux auxquels ils doivent répondre,
- 3)- La qualification exacte du personnel tchèque chargé des enquêtes et de la délivrance des visas,

ainsi que toutes autres précisions qu'elle pourrait fournir dans cet ordre d'idées .

REPRESENTATION EN FRANCE DE LA "CENTROTEX"

"CENTROTEX" est représentée en France par la Société SPARTEX. C'est une société à responsabilité limitée, au capital de 100.000 francs, créée en octobre 1950.

- téléphone: TAI. 41.98 -TAI.8763
- adresse : 7, rue d'Enghien, PARIS 10ème.
- adresse télégraphique : SPARTEXO - PARIS.

Elle a pris la succession du "Groupement des Représentants de l'Industrie textile Tchèqueoslovaque", qui avait son siège 69, Rue Lafayette à PARIS, 10ème.

La création de la Société SPARTEX coïncide avec la réorganisation de l'industrie textile en Tchèqueoslovaquie.

La C.E.E.I. (Comptoir Européen d'Exportation et d'Importation), 20, Avenue de l'Opéra à PARIS, est une société spécialisée dans les échanges avec les pays de l'Est. Elle a des comptoirs en Afrique du Nord et en Amérique du Sud.

Les deux principaux dirigeants du C.E.E.I. sont :

K - M A L C O U R O N N E , André
Français
Né le 26 juin 1907 à PARIS, 14°

- B E R G E R , Aaron

Ceux-ci ont, d'autre part, fondé, en 1949, une société à responsabilité limitée, la BERMAL, dont ils sont les seuls actionnaires.

La BERMAL comme la SPARTEX, est spécialisée dans les transactions commerciales avec les pays de l'Est.

Ces trois sociétés : SPARTEK, C.E.E.I, et BERMAL, sont donc à classer parmi les intermédiaires normaux des sociétés nationalisées de l'Est; elles semblent traiter plus particulièrement avec la POLOGNE et la TCHECOSLOVAQUIE.

A ce titre, elles sont suivies par nos Services.
